

Nota van B&W

Onderwerp Beleidsregels Wmo-verordening en Besluit Voorzieningen Wmo Gemeente Haarlemmermeer 2013

Portefeuillehouder S. Bak
Collegevergadering 2 juli 2013
Inlichtingen Jan Willem de Zeeuw (023 567 6172)
Registratienummer 2013.0050818

Samenvatting

Op 25 april 2013 heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met de Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013. Deze verordening ligt nu ter inzage en moet op 1 juli 2013 in werking treden. In de Wmo-verordening is het college van Burgemeester en Wethouder door de raad gemandateerd tot het vaststellen van Wmo-beleidsregels en het jaarlijks (financieel) Besluit Voorzieningen. De Wmo-beleidsregels en het Besluit Voorzieningen Haarlemmermeer 2013 worden ook per 1 juli 2013 van kracht.

De Beleidsregels en het Besluit Voorzieningen zijn een concretisering van de uitgangspunten en principes die in de Wmo-verordening zijn opgesteld. Op basis van Verordening, Beleidsregels en Besluit Voorzieningen worden voor medewerkers van het cluster SDV werkinstructies opgesteld. Dit is een belangrijke 'laatste' stap in de kanteling van de maatschappelijke ondersteuning, waarin bij de beoordeling van aanvragen voor voorzieningen, nadrukkelijker de 'eigen kracht' en het sociale netwerk wordt betrokken. Dit proces wordt ondersteund door scholing en deskundigheidsbevordering van medewerkers.

Beleidsregels

De nieuwe beleidsregels geven – veel meer dan de oude beleidsregels - duidelijke uitvoeringsrichtlijnen bij het afwegingskader per resultaat en zijn zo begrijpelijk mogelijk geschreven. Het doel is dat mensen die beperkingen ondervinden in de participatie aan de samenleving en daar zelf geen oplossing voor kunnen vinden gecompenseerd worden.

De compensatie richt zich op de te bereiken resultaten te weten:

1. Een huishouden kunnen voeren.
2. Zich kunnen verplaatsen in en om de woning.
3. Zich lokaal kunnen verplaatsen per vervoermiddel.
4. Sociale verbanden kunnen aangaan.

Voor de mantelzorger is het volgende resultaat geformuleerd.

5. Mantelzorg vol kunnen houden.

Hoofdpunten advies Wmo-raad over beleidsregels en onze reactie

Over de concept beleidsregels is advies gevraagd aan de Wmo-raad. Er is een gesprek geweest tussen medewerkers van de Gemeente Haarlemmermeer en de adviescommissie van de Wmo-raad. Het advies hebben wij op 8 april 2013 ontvangen en verwerkt in de beleidsregels.

De Wmo-raad gaat in haar advies in op de opzet en uitvoering van 'het gesprek', het belang van 'eigen kracht', de positie van de mantelzorger en vrijwilligers, de kwaliteit van de medewerkers. De Wmo-raad maakt zich zorgen over financiële stapelingseffecten voor cliënten. De adviezen van de Wmo-raad nemen wij zeer ter harte en worden grotendeels overgenomen, voornamelijk in de uitvoering en werkinstructies voor het cluster SDV. Eén advies, om 'het gesprek' en meer prominente plaats te geven is verwerkt in de definitieve beleidsregels. In de inleiding van de beleidsregels is een paragraaf opgenomen met uitleg wanneer wel en wanneer niet voor een gesprek gekozen wordt.

Een aantal andere adviezen is of al verwerkt in de beleidsadviezen, of komt terug in de werkinstructies of kent een andere route, zoals het mantelzorgbeleid. De Wmo-raad acht een eigen recht van de mantelzorger gerechtvaardigd. Bij de beoordeling of en zo ja welke voorziening noodzakelijk is wordt echter altijd uitgegaan van de belanghebbende. De mantelzorg is altijd gekoppeld aan de zorg die belanghebbende nodig heeft. Valt deze zorgvraag weg, dan valt ook de behoefte aan mantelzorg weg. Dit is de reden waarom mantelzorg een afgeleid recht is. In deze opzet is het niet van belang of de mantelzorger op hetzelfde adres of in dezelfde gemeente woont, uitgangspunt is dat belanghebbende in gemeente Haarlemmermeer woonachtig is.

Het advies van de Wmo-raad en de uitgebreide reactie van ons college zijn bijgevoegd.

Korte inhoud van het Besluit Voorzieningen

In vergelijking met het oude Besluit Voorzieningen:

- kent het nieuwe Besluit Voorzieningen een indeling op het soort financiering (Persoonsgebonden budget, financiële tegemoetkoming, eigen bijdrage)
- gaat het nieuwe Besluit Voorzieningen bij bedragen uit van naturavoorzieningen (waardoor in principe alle voorzieningen mogelijk zijn)
- kent het nieuwe Besluit Voorzieningen een extra tarief voor hulp bij het huishouden wanneer deze geleverd wordt door een persoon die hier niet specifiek voor opgeleid is (gaat uit van tarieven voor regeling dienstverlening aan huis = minimuminkomen). Dit heeft geen relatie met de aangekondigde bezuiniging van het Rijk op het budget voor hulp bij het huishouding per 1 januari 2014. Over deze korting wordt in het derde kwartaal van 2013 een afzonderlijk advies aan het College voorgelegd.
- gaat het nieuwe Besluit Voorzieningen uit van een kilometertarief voor vervoerkostenvergoeding in plaats van een vast bedrag per maand

Effecten

In de Beleidsregels en het Besluit Voorzieningen zijn de criteria voor maatschappelijke ondersteuning aangescherpt, tegen de achtergrond van het beheersbaar houden van de kosten. Wij voorzien voorsnog geen negatieve effecten voor het niveau en de kwaliteit van de ondersteuning en voorzieningen van de inwoners van Haarlemmermeer.

Middelen

Financiering vindt plaats uit vastgestelde reguliere middelen.

Personeel en organisatie

Medewerkers SDV worden momenteel geschoold in het toepassen van de beleidsregels.

Juridische aspecten

Het college is bevoegd tot het vaststellen van Beleidsregels en Besluit Voorzieningen.

Evaluatie

De Beleidsregels en het Besluit Voorzieningen worden door het college vastgesteld. Ieder jaar vindt een evaluatie plaats op basis van de ervaringen van het voorgaande jaar en worden de Beleidsregels en het Besluit Voorzieningen eventueel aangepast. De Wmo-raad wordt daarover geïnformeerd.

In- en externe communicatie

De Beleidsregels en het Besluit Voorzieningen worden gepubliceerd op de gemeentelijke website. Tijdens het persgesprek zal dit onderwerp aan de orde worden gesteld,

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. de Beleidsregels Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013 vast te stellen;
2. het Besluit Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Haarlemmermeer 2013 vast te stellen;
3. de reactie op het advies over de beleidsregels van de Wmo-raad vast te stellen en de Wmo-raad hierover te informeren;
4. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

S. Bak

Bijlage(n)

1. Beleidsregels Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013
2. Besluit Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Haarlemmermeer 2013
3. Advies Wmo-raad Beleidsregels Wmo
4. Reactie B&W op advies Wmo-raad Beleidsregels

Beleidsregels Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	5
2 Protocol gebruikelijke zorg en algemeen gebruikelijk	8
3. Beoordeling van de te bereiken resultaten.....	11
Artikel 4 Het maken van een afweging.....	11
Artikel 5 Het normaal gebruik kunnen maken van de woning.....	11
Artikel 6 Beschikken over een schoongehouden huis.....	15
Artikel 7 Noodzakelijke boodschappen voor de primaire levensbehoeften in huis kunnen krijgen en voor maaltijden kunnen zorgen	17
Artikel 8 Beschikken over een schone was	19
Artikel 9 Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren.....	20
Artikel 10 Het kunnen uitvoeren van de dagelijks noodzakelijke activiteiten.....	22
Artikel 11 Zich verplaatsen in en om de woning.....	24
Artikel 12 Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.....	25
Artikel 13 De mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten.....	28
Artikel 14 Een ingevulde dag hebben.	29
Artikel 15 Mantelzorg vol kunnen houden.....	30
4. Verstrekkingen in natura, als persoonsgebonden budget en als financiële tegemoetkoming, eigen bijdragen en eigen aandeel.	31
Artikel 16 Algemeen.....	31
Artikel 17 Beschikking.....	31
Artikel 18 Persoonsgebonden budget.....	31
Artikel 19 Financiële tegemoetkoming	32
5. Tot slot	32
Bijlage 1 Protocol gebruikelijke zorg	33
Bijlage 2 Referentienormtijden voor onderdelen van het huishoudelijk werk (in uren)	39

1 Inleiding

Dit zijn de beleidsregels bij de Wmo -verordening Haarlemmermeer 2013. Deze verordening gaat uit van een gekantelde werkwijze. Het doel is dat mensen die beperkingen ondervinden in de participatie aan de samenleving en daar zelf geen oplossing voor kunnen vinden gecompenseerd worden.

De compensatie richt zich op de in artikel 2 te bereiken resultaten te weten:

- a. Een huishouden kan voeren. Daaronder wordt begrepen dat de belanghebbende
 1. normaal gebruik kan maken van de woning;
 2. kan wonen in een schoongehouden woning;
 3. de noodzakelijke boodschappen voor de primaire levensbehoeften in huis kan krijgen en de maaltijden kan verzorgen;
 4. kan beschikken over schone was
 5. thuis kan zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren;
 6. de dagelijks noodzakelijke activiteiten rond het voeren van een huishouden kan verrichten.
- b. Zich kan verplaatsen in en om de woning.
- c. Zich lokaal kan verplaatsen per vervoermiddel.
- d. Sociale verbanden kan aangaan. Daaronder wordt begrepen
 1. De mogelijkheid hebben om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten,
 2. Een ingevulde dag hebben.

Voor de mantelzorger is het volgende resultaat geformuleerd.

- e. Mantelzorg vol kunnen houden.

Dit is een zogenaamd afgeleid recht, dat ontleend wordt aan het feit dat de mantelzorger voor een Wmo belanghebbende zorgt. Als er individuele compensatie nodig is, dan wordt die toegekend aan de belanghebbende en niet aan de mantelzorger, ook al is het daar voor bedoeld. De mantelzorger kan niet zelfstandig recht doen gelden op een voorziening.

Onderzoek

Dit onderzoek moet zorgvuldig gebeuren en daadwerkelijk toegespitst zijn op de persoon in kwestie. Uit de jurisprudentie blijkt dat een beslissing aanvechtbaar wordt geacht als er niet duidelijk uit naar voren komt waarom de oplossing in de situatie van de betreffende persoon en binnen de kaders van de verordening de juiste is. Een zorgvuldige op de persoonlijke situatie van de cliënt gerichte motivering binnen de wettelijke kaders en de Wmo-verordening geldt voor alle besluiten.

Een gesprek in de thuissituatie, al of niet in aanwezigheid van de mantelzorger of een cliëntondersteuner, het zo nodig opvragen van medische en financiële gegevens e.d. zijn daarvoor noodzakelijk. De noodzaak tot het doen van zorgvuldig onderzoek is niet nieuw, maar de focus op de gehele situatie van de belanghebbende en niet alleen op zijn beperkingen is dat wel. Bij alle beoordelingspunten (van gebruikelijke zorg tot algemeen gebruikelijke voorziening) moet nagegaan worden of dat voor de persoon in kwestie ook geldt. In het kader van gebruikelijke zorg, hoort een volwassen gezinslid het huishouden te kunnen doen en de rol van de ander over te nemen, als die daar door beperkingen niet meer toe in staat is.

In het protocol gebruikelijke zorg staat aangegeven wat daar onder verstaan wordt (bijlage 1). Maar altijd zal gecheckt moeten worden of het beroep op bv gebruikelijke zorg ook in die situatie geldt. Dreigt er geen overbelasting en is de huisgenoot wel daadwerkelijk aanwezig? Voor een algemeen gebruikelijke voorziening moet nagegaan worden of dat ook geldt voor de betreffende persoon. Is de financiële draagkracht van die persoon daarvoor voldoende? Daarbij kan niet volstaan worden met een beroep op vaste inkomensgrenzen. Dat is in het kader van de jurisprudentie verboden.

Maatwerk in de oplossingen

Het onderzoek is maatwerk, maar de voorgestelde oplossingen zijn dat ook. Wat voor de één een goede oplossing is, hoeft dat voor de ander niet te zijn. Binnen de grenzen van de verordening wordt bij de compensatie rekening gehouden met de individuele vraag en unieke situatie van een cliënt. (niet meer: je hebt dit, je krijgt dat). De klantmanager gaat met de cliënt en zijn directe omgeving in gesprek over de vraag en de oplossing. De focus verschuift zo van claimgericht naar oplossingsgericht. Dat vraagt meer creativiteit en inventiviteit van de klantmanager dan voorheen. De regels zijn minder eenduidig en strikt.

De beleidsregels bieden hierin ondersteuning en waar nodig afbakening, maar zijn niet uitputtend wat betreft de mogelijke oplossingen. De normen in tabellen die hier en daar zijn opgenomen moeten worden gezien als referentiepunten. In de beschikking moet worden beargumenteerd waarom de norm voor de belanghebbende van toepassing is. Het louter verwijzen naar de norm volstaat niet.

Het gesprek

Aan een aanvraag voor een voorziening op grond van de Wmo kan een gesprek voor af gaan. Bij alle belanghebbenden die zich voor het eerst melden bij de gemeente met een probleem of beperking, wordt standaard een gesprek gevoerd. Wanneer belanghebbende al bekend is vanuit een eerdere melding of aanvraag, wordt aan de hand van de individuele situatie bepaald of er wel of geen gesprek gevoerd wordt voor dat de aanvraag wordt ingenomen. Belanghebbende kan in elke situatie ook zelf verzoeken om een gesprek voorafgaand aan een aanvraag op grond van de Wmo.

Het gesprek wordt gehouden tussen belanghebbende en een medewerker van de gemeente en zal, indien mogelijk, in de thuissituatie van belanghebbende worden gehouden. Indien belanghebbende een mantelzorger of een vertegenwoordiger heeft, wordt belanghebbende altijd geadviseerd om deze bij het gesprek aanwezig te laten zijn. Tijdens het gesprek wordt de hele situatie van belanghebbende in kaart gebracht aan de hand van acht leefdomeinen. Wanneer er problemen en beperkingen zijn, wordt door de gemeente en belanghebbende gezamenlijk gekeken naar oplossingsrichtingen. Bij de oplossingsrichtingen wordt uitgegaan van het afwegingskader hieronder. Het gesprek wordt afgesloten met een gespreksverslag. Het gespreksverslag is een korte weergave van de inhoud van het gesprek en bevat de gemaakte afspraken tussen de gemeente en belanghebbende. Een onderdeel van de afspraken kan zijn dat er ondersteuning wordt aangevraagd van de gemeente. Het gespreksverslag is dan tevens het aanvraagformulier voor een voorziening.

Afwegingskader

De verordening schets in hoofdstuk 4, paragraaf 1 een afwegingskader voor de beoordeling van de vraag of iemand door middel van een individuele voorziening moet worden gecompenseerd. Eerst moet worden nagegaan welke beperkingen er zijn en tot welke problemen dat leidt in de zelfredzaamheid en in het kunnen participeren.

Bij het verkennen van oplossingen moet stapsgewijs nagegaan worden:

- Wat iemand op eigen kracht kan
- Wat tot de gebruikelijke zorg van huisgenoten behoort
- Wat door middel van een beroep op het netwerk kan worden bereikt
- Wat door algemene voorzieningen kan worden bereikt
- Welke (wettelijk) voorliggende voorzieningen er zijn, waar naar verwezen moet worden
- Wat met algemeen gebruikelijke voorzieningen is op te lossen die voor de betreffende persoon ook algemeen gebruikelijk zijn.

Problemen die niet op eigen kracht, met inzet van het sociaal netwerk, algemene voorzieningen etc. opgelost kunnen worden, komen voor compensatie d.m.v. een individuele voorziening in aanmerking.

Eigen kracht en zelfredzaamheid

Het principe van eigen kracht houdt in dat inwoners in staat zijn om problemen op te lossen die zij ervaren in relatie tot aandoeningen, chronische ziekte of beperking die hen hinderen bij maatschappelijke participatie. Idealiter maken zij daarbij zelf keuzes in de door hen bepaalde richting, zonder professionele ondersteuning. Indien dit echt niet mogelijk blijkt is de inzet van de professional mogelijk op het ondersteunen van eigen regie, het versterken van het vermogen om de regie te voeren en het versterken van de eigen kracht. Hij stimuleert wat mensen wel kunnen. Het gaat er dus om aansluiting te vinden bij eigen mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. Het kan goed zijn dat een inwoner zelfredzaam is en zelfregie heeft, maar dat er toch inzet van een professional of een voorziening noodzakelijk is om tot een oplossing te komen. Ook in dit geval houdt de inwoner dan zelf de regie over de oplossing die wordt ingezet om daarmee ook de kans van slagen te vergroten en de inzet van hulp of voorziening te beperken tot de periode, dat het echt noodzakelijk is. Het kan ook zijn dat een inwoner niet voldoende zelfredzaam is of kan worden om op eigen kracht maatschappelijk te participeren. Dan is het noodzakelijk om gericht ondersteuning mogelijk te maken om de zelfredzaamheid te versterken en dit mogelijk zelfs voor langere perioden te blijven doen (vangnet). De inwoner heeft verschillende interventies tot zijn beschikking om eigen kracht te verhelderen en te versterken.

Tijdens het gesprek wordt er door belanghebbende en een medewerker van de gemeente gezamenlijk bekeken welke oplossingsrichtingen er zijn voor de problemen en/of beperkingen die door belanghebbende worden ondervonden. Hierbij wordt uitgegaan van wat de belanghebbende zelf kan of met wat extra ondersteuning of advisering zelf zou kunnen. Indien nodig wordt gekeken welke oplossing het best past bij de individuele situatie van belanghebbende. Indien ondersteuning nodig is, wordt het sociale netwerk van belanghebbende bij het gesprek betrokken. Het is echter niet voor iedereen in dezelfde mate mogelijk om een beroep te doen op iemand anders.

Netwerkcoach

Een netwerkcoach, een daartoe getrainde vrijwilliger, kan ingezet worden om samen met de burger de bestaande contacten in kaart te brengen en diens behoefte daaraan. Vervolgens wordt bekeken hoe het gewenste netwerk rondom de burger opgebouwd of versterkt kan worden.

Eigen kracht conferentie

Met de 'Eigen kracht- conferentie' wordt het netwerk rond belanghebbende geactiveerd of aangesproken om actief bij te dragen aan de oplossing van het probleem. Het probleem wordt soms in de hand gewerkt of in stand gehouden door belanghebbende, zijn netwerk en de interactie daartussen.

De coördinator van de Eigen Kracht-centrale zelf of een hulpverlener van een andere organisatie (die daarvoor is getraind) inventariseert de te activeren sociale omgeving, in overleg met belanghebbende, organiseert de benodigde bijeenkomsten en bewaakt de te maken afspraken. Verder is het initiatief geheel aan belanghebbende en diens netwerk om hieraan invulling te geven. Deze methode en de te bereiken resultaten kunnen niet los gezien worden van de context waarin

de ondersteuningsvragen ontstaan. Het moet zoveel mogelijk deel uitmaken van een met belanghebbende en diens netwerk gedeelde visie op de (oorzaken van de) vastgestelde problematiek en de wijze waarop zelfredzaamheid structureel kan worden verhoogd.

2 Protocol gebruikelijke zorg en algemeen gebruikelijk

Hierna worden twee onderwerpen toegelicht: gebruikelijke zorg en algemeen gebruikelijk. Deze onderwerpen spelen bij veel resultaten een rol en worden daarom niet per resultaat behandeld.

Protocol gebruikelijke zorg

De gemeente Haarlemmermeer hanteert bij de beoordeling van de resultaten van artikel 6 t/m 9 het protocol gebruikelijke zorg.¹ Het protocol is integraal in bijlage 1 opgenomen. Hieronder worden in het kort enkele hoofdlijnen aangehaald.

Definitie

Gebruikelijke zorg is een kernbegrip in de diverse resultaten die te maken hebben met het voeren van een huishouden. Gebruikelijke zorg is “de zorg die huisgenoten worden geacht elkaar te bieden, omdat ze als leefeenheid een gemeenschappelijke huishouding voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden”.

Kinderen

Ook kinderen worden geacht bij te dragen aan het huishouden. Bij gebruikelijke zorg wordt rekening gehouden met de leeftijd van de huisgenoot. Tot 18 jaar wordt van huisgenoten verwacht dat zij hun bijdragen leveren bijvoorbeeld door hun eigen kamer schoon te houden en/of door hand- en spandiensten te verrichten, zoals het doen van (kleine) boodschappen, het helpen bij de afwas, enz. Vanaf 18 jaar wordt men geacht een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren en vanaf 23 jaar een meerpersoonshuishouden.

Uitzonderingen op gebruikelijke zorg

1. Afwezigheid van huisgenoten

Bij gebruikelijke zorg wordt uitgegaan van de mogelijkheid om naast een volledige baan een huishouden te kunnen runnen. Over het algemeen kan alleen rekening worden gehouden met personen die vanwege hun werkzaamheden langdurig van huis zijn, en dus niet de gebruikelijke zorg kunnen verlenen. Dan gaat het om daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende een aantal dagen en nachten. In deze situatie zullen de niet-uitstelbare taken in het huishouden (maaltijden bereiden, de afwas, het zorgen voor kinderen, boodschappen doen ed.) overgenomen kunnen worden. Uitstelbare taken, zoals stofzuigen en schoonmaken e.d. komen alleen voor compensatie in aanmerking als men langer dan een week van huis is.

2. Beperkingen van de huisgenoot of huisgenoten

Als uit objectief onderzoek blijkt dat een huisgenoot aantoonbare beperkingen heeft op grond van een aandoening, beperking of probleem, waardoor redelijkerwijs de taken niet overgenomen kunnen worden, kan geen beroep op gebruikelijke zorg worden gedaan.

3. Overbelasting van de huisgenoot

In geval de huisgenoot of mantelzorger overbelast is of als overbelasting dreigt, kan ook afgeweken worden van de regels rond gebruikelijke zorg. Overbelasting kan worden veroorzaakt door een combinatie van symptomen van lichamelijke en/of psychische aard en wordt bepaald

¹ Het protocol is ontleend aan de Richtlijnen indicatieadvisering Hulp bij het huishouden van de MO zaak (jan. 2011)

door in- en uitwendige factoren. Met andere woorden; in exact dezelfde situatie zal de ene huisgenoot wel overbelast kunnen raken, terwijl een andere huisgenoot hier geen of minder last van heeft.

Het is daarom van belang zorgvuldig onderzoek te plegen naar de verhouding tussen draagkracht (belastbaarheid) en draaglast (belasting) en symptomen die kunnen wijzen op overbelasting². In veel gevallen wordt een medisch adviseur daarbij ingeschakeld ter beoordeling.

Algemeen gebruikelijke voorziening en algemeen gebruikelijk.

Algemeen gebruikelijke voorziening

Een onderdeel van het algemene afwegingskader is nagaan of een probleem ook met een algemeen gebruikelijke voorziening is op te lossen. Dit speelt bij praktisch alle resultaten. Een algemeen gebruikelijke voorziening is "een product of dienst die niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking, dus ook door anderen gebruikt wordt, algemeen verkrijgbaar is en niet –aanzienlijk- duurder is dan vergelijkbare producten of diensten". Voorbeelden zijn verhoogde toiletputten, elektrische fietsen, afstandsbedieningen e.d. De lijst is aan voortdurende verandering onderhevig. De beleidsregels bevatten geen uitputtende lijst, maar alleen de veel voorkomende voorbeelden.

Algemeen gebruikelijk

In ogenschouw moet worden genomen of een algemeen gebruikelijke voorziening voor de belanghebbende ook algemeen gebruikelijk is, d.w.z. "naar geldende maatschappelijke normen tot het gangbare gebruiks- dan wel bestedingspatroon van een persoon of belanghebbende behorend". Hierbij wordt uitgegaan van de normen van het Nibud.

Een voorziening die op zich algemeen gebruikelijk is, kan in bepaalde individuele situaties niet algemeen gebruikelijk zijn, bijvoorbeeld:

- bij een plotselinge noodzaak om tot de aanschaf van de voorziening over te gaan;
- als gevolg van de omstandigheid dat de ziekte of gebrek het nodig maakt om over te gaan tot een plotselinge vervanging van voorheen adequate zaken die normaal gesproken (nog) niet aan vervanging toe zouden zijn;
- bij een noodzaak tot gelijktijdige aanschaf van meerdere, algemeen gebruikelijke zaken; die te belastend is voor het budget;
- de noodzaak om op grond van de beperking over te moeten gaan tot de aanschaf van een duurdere voorziening dan gebruikelijk, die te belastend is voor het budget;
- in situaties waarin mensen met een beperking door aanzienlijke (aantoonbare) meerkosten in verband met die beperking, een besteedbaar inkomen hebben dat onder de voor hen geldende bijstandsnorm ligt.

Algemeen gebruikelijk component

Ook is het mogelijk dat een te verstrekken voorziening een algemeen gebruikelijke component heeft. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat bij aanpassing van een oude badkamer of keuken ook gedeeltelijke reguliere renovatie plaatsvindt, die normaal gesproken voor eigen rekening van de eigenaar zou komen.

Hulp bij het huishouden

Er worden drie soorten hulp bij het huishouden onderscheiden, afhankelijk van de mate van regie die de belanghebbende nog kan voeren en de mate waarin sprake is van een ontregeld huishouden. HbH1 wordt ingezet als de belanghebbende zelf de regie kan voeren, HbH2 bij (licht) regieverlies en HbH3 bij ontregelde huishoudens en/of opvoedingsproblemen.

² Zie de lijst met symptomen van mogelijke overbelasting in Protocol gebruikelijke zorg

De onderstaande omschrijving is ontleend aan de Richtlijnen indicatieadvisering Hulp bij het huishouden van de MO zaak (januari 2011):

Categorie 1: HBH1:	Huishoudelijke werkzaamheden, bijvoorbeeld stof afnemen, afwassen, opruimen, ramen zemen, sanitair schoonmaken, was of kleding opbergen, bed opmaken, verzorgen van de (brood)maaltijd, verzorgen van planten en huisdieren, boodschappen voor het dagelijks leven doen.
Categorie 2: HBH2:	Categorie 1 aangevuld met activiteiten behorende bij de organisatie van het huishouden, bijvoorbeeld helpen bij het bereiden van de maaltijd, opvoedingsactiviteiten, administratieve werkzaamheden en het plannen en beheren van middelen met betrekking tot het huishouden, verzorging van kinderen die tot het gezin behoren
Categorie 3: HBH3:	Categorie 1 aangevuld met activiteiten behorende bij een situatie van een ontregelde huishouding, bijvoorbeeld instrueren over het omgaan met hulpmiddelen, textielverzorging, omgaan met het budget of begeleiding bij opvoeding. Mogelijkerwijs worden in deze categorie tevens activiteiten uit categorie 2 uitgevoerd.

Leeswijzer

In de onderstaande beleidsregels wordt voor de diverse te bereiken resultaten het afwegingskader concreet gemaakt. Gestart wordt met de te bereiken resultaten in hoofdstuk 4. Dat is de kern van de beleidsregels. Voor de hoofdstukken 1 t/m 3 zijn geen beleidsregels nodig. De algemene begripsbepaling (hoofdstuk 1), de te bereiken resultaten (hoofdstuk 2) en de aanvraag (hoofdstuk 3) spreken, met de toelichting, en het geen hiervoor is opgemerkt, voor zich.

De beleidsregels volgen de hoofdstukindeling en de artikelen van de verordening.

3. Beoordeling van de te bereiken resultaten

Artikel 4 Het maken van een afweging

In de inleiding is een toelichting op het algemene afwegingskader opgenomen.

Artikel 5 Het normaal gebruik kunnen maken van de woning

1. Inleiding

In de toelichting op de Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013 is aangegeven wat onder normaal gebruik kunnen maken van de woning wordt verstaan: dat men kan eten, slapen, zich kan wassen en naar het toilet kan gaan en kinderen kunnen spelen. De daarvoor bestemde ruimtes moeten dus bereikbaar, toegankelijk zijn en aangepast zijn aan iemands beperkingen (bv een laag aanrecht waar de rolstoel onder past).

Voor het normaal gebruik kunnen maken kan het nodig zijn om de woning aan te passen, of uit te bouwen, als andere oplossingen zoals het verhuizen naar een geschikte woning geen oplossing bieden. Dat moet dus nagegaan worden. Een woning wordt alleen aangepast als sprake is van een zelfstandige woonruimte, die geschikt is voor permanente bewoning (art. 5 lid 10).

2. Afwegen en beoordelen

Verhuizen of aanpassen?

De eerste vraag die aan de orde is of aangestuurd wordt op verhuizing of op woningaanpassing? De verplichting tot verhuizing wordt opgelegd als er sprake is van een dure woningaanpassing d.w.z. een woningaanpassing van meer dan € 10.000. Dit geldt zowel voor huur- als voor koopwoningen. In principe wordt bij het opleggen van een verhuisplicht geen rekening gehouden met de vraag of iemand wil verhuizen of niet. Worden de kosten van de woningaanpassing berekend op een bedrag dat hoger ligt dan de verhuiskostenvergoeding, maar lager dan het bedrag van € 10.000, dan heeft de belanghebbende de keuze tussen verhuizen of aanpassen. Is het bedrag lager dan wordt gekozen voor woningaanpassing (goedkoopst compenserend).

Punten die, naast de kosten van de aanpassing vanaf € 10.000 meegenomen moeten worden in de afweging rond het primaat van verhuizen zijn:

- Mantelzorg: is er sprake van mantelzorg in de buurt die wegvalt bij verhuizen?
- Sociaal verband: is er sprake van een sociaal verband met de omgeving die bij verhuizen wegvalt, waardoor sociaal isolement dreigt voor de belanghebbenden of andere leden van het huishouden?
- Urgentie: Is (naar verwachting) niet tijdig een adequate woning beschikbaar, dan kan de verhuisverplichting niet worden opgelegd. De medisch verantwoorde termijn voor overbrugging in de huidige woning moet blijken uit het advies.
- Woningaanbod: Is er voldoende aanbod aan aangepaste woningen, dan wel kan er een aangepast woning vrijgemaakt worden?
- Woonomgeving: de huidige woning is goed gelegen ten opzichte van voorzieningen en openbaar vervoer en/of goed toegankelijk voor mensen in een rolstoel.
- Werk: heeft iemand werk aan huis en kan verhuizing een verslechtering van de werksituatie betekenen?
- Financiële situatie: nemende woonlasten van de belanghebbende niet onevenredig toe, dan wel blijft een eigenaar niet met een restschuld zitten?
- Verkoopbaarheid: is de eigen woning naar verwachting wel binnen de gestelde termijn te verkopen uitgaande van een reële verkoopprijs?

Er kunnen nog andere punten zijn die op grond van het algemene afwegingskader in de individuele situatie in ogenschouw genomen moeten worden.

3. Verstrekkingen

Verhuiskostenvergoeding

Bij de afweging of iemand daadwerkelijk voor een verhuiskostenvergoeding in aanmerking komt, kunnen de volgende punten overwogen worden:

- Gaat iemand voor het eerst zelfstandig wonen? Het is algemeen gebruikelijk dat iemand op basis van leeftijd een keer zelfstandig gaat wonen. In dat geval is er geen recht op een verhuiskostenvergoeding
- Wat kost de woningaanpassing ten opzichte van de verhuiskostenvergoeding. Als de aanpassing minder kost dan de hoogte van verhuiskostenvergoeding wordt geen vergoeding toegekend, ook al wil iemand liever verhuizen (goedkoopst compenserend)
- Verhuist iemand naar een geschikte woning? Als iemand verhuist naar een woning die niet geschikt is voor normaal gebruik gezien iemands handicap, dan wordt daar geen verhuiskostenvergoeding voor toegekend.

Er kunnen nog andere punten zijn die op grond van het algemene afwegingskader in de individuele situatie in ogenschouw genomen moeten worden.

Bijzonderheden verhuiskostenvergoeding

Verhuiskostenvergoeding voor vrijmaken van een aangepaste woning:

Een bijzondere situatie is dat ook iemand die een aangepast woning vrijmaakt, zodat die door iemand die een aangepast woning nodig heeft gebruikt kan worden, een verhuiskostenvergoeding toegekend kan krijgen, evenals de belanghebbende zelf. De kosten van de beide verhuisprijzen moeten dan lager zijn dan de kosten van de woningaanpassing.

Achteraf toekennen van verhuiskostenvergoeding

In bijzonder situaties kan een belanghebbende na de verhuizing alsnog een verhuiskostenvergoeding toegekend krijgen, als de noodzaak tot verhuizing ook achteraf nog vast te stellen is. De aanvraag voor een verhuiskostenvergoeding moet uiterlijk binnen 6 maanden na verhuizing worden ingediend bij de gemeente.

Bouwkundige woningaanpassingen

Als bij dure woningaanpassingen door verhuizing geen geschikte woning betrokken kan worden, of niet op tijd, dan komt een belanghebbende in aanmerking voor aanpassing van zijn huidige woning, mits die aan te passen is. Woningaanpassingen van minder dan 10.000 euro worden uitgevoerd als daar noodzaak toe is en aan de voorwaarden wordt voldaan. Er wordt onderscheid gemaakt tussen bouwkundige woningaanpassingen (aan- en verbouw) en overige woningaanpassingen die in principe verhuisbaar zijn zoals een traplift.

Voorwaarden voor woningaanpassing

Woningen worden alleen aangepast als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden

- De belanghebbende heeft in de woning feitelijk zijn hoofdverblijf. Er zijn twee uitzonderingen. Een uitzondering op deze regel kan worden gemaakt voor kinderen die in co-ouderschap worden opgevoed. In die situatie kunnen twee woningen aangepast worden. Er wordt ook een uitzondering gemaakt op deze voorwaarde als het gaat om het bezoekbaar maken van de woning door familieleden die in een AWBZ instelling verblijven.
- De woning moet in de gemeente Haarlemmermeer staan.

- De woning moet geschikt zijn voor permanente bewoning.
- De woning moet aangepast kunnen worden.
- De verhuurder of eigenaar moet toestemming verlenen. Als de toestemming en medewerking niet vrijwillig wordt verleend, kunnen burgemeester en wethouders op grond van art 15a van de Woningwet verhuurders aanschrijven om bouwkundige of woon technische ingrepen te verrichten. Dit om te voorkomen dat de gemeente door een weigerachtige verhuurder niet aan zijn compensatieplicht kan voldoen. Minder ingrijpende aanpassingen van de woning mag de huurder zonder expliciete toestemming van de verhuurder (laten) realiseren, onder de voorwaarde dat de aanpassingen ook weer ongedaan of verwijderd kunnen worden. Bij meer ingrijpende wijzigingen kan bij weigering van de verhuurder de huurder via de rechter een machtiging vragen voor het aanbrengen van de gewenste veranderingen.

De woningaanpassing

Er wordt rekening gehouden met de volgende punten:

- Eerst wordt beoordeeld of een in pandige verbouwing mogelijk is, voordat besloten wordt tot een aanbouw.
- Voor het kwaliteitsniveau van de aanpassing wordt aangesloten bij de eisen van het bouwbesluit en aan wat algemeen gebruikelijk is in de sociale woningbouw. Op basis daarvan wordt de hoogte van de vergoeding bepaald. Er kan voor een hoger kwaliteitsniveau gekozen worden, waarbij de meerkosten door de huurder, verhuurder of eigenaar voor eigen rekening worden genomen.
- Bij grotere woningaanpassingen wordt een programma van eisen opgesteld op basis waarvan meerdere offertes worden opgevraagd, indien niet voor standaardnormen voor woningaanpassingen gekozen wordt. In het Besluit Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013 is vastgelegd op basis van welke normen de financiële tegemoetkoming wordt berekend.
- Bij het programma van eisen wordt rekening gehouden met de indicatieve maximum oppervlakten voor de diverse ruimten: 13,5m² voor een slaapvertrek, bij rolstoelgebruik 16 a 18 m² en bad & doucheruimte 6,5m². Bij het vaststellen van de benodigde ruimte wordt uitgegaan van de verschillende maatvoeringen zoals aangegeven in het Handboek voor Toegankelijkheid; zoals de minimale vrije doorgangsruijme, draaicirkels en haakse bochten. De aard van de beperking of bestaande indeling van een woonruimte (zoals positie van ramen en deuren) kunnen uitzonderingen mogelijk maken.
- Bij een aanbouw bij een eigen woning wordt eerst vanuit kostenooqpunt nagegaan wat iemands mogelijkheden zijn om zelf in de kosten van de aanbouw te voorzien.
- Bij aanbouw van een eigen woning wordt door de onafhankelijke taxateur de waardestijging van de woning bepaald, zodat bij doorverkoop de waardestijging aan de gemeente kan worden terugbetaald. De regels daarvoor zijn opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013.
- Een bouwkundige aanpassing van een woning wordt ingevolge art 7 lid 2 van de Wmo uitbetaald aan de eigenaar van de woning als financiële tegemoetkoming. De beschikking wordt verstuurd naar de belanghebbende met een afschrift aan de eigenaar, als dat iemand anders is dan de belanghebbende.
- Er wordt rekening gehouden met belangen van mantelzorgers bij het bedienen van hulpmiddelen zoals tilliften en andere hulpmiddelen die door de mantelzorgers bediend moeten worden.

Niet bouwkundige woningaanpassingen

Onroerende woonvoorziening

Een traplift of vaste douchestoel zijn onroerende woonvoorzieningen. De voorzieningen worden in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt aan de belanghebbenden zelf. Het Persoons Gebonden Budget mag alleen besteed worden aan een daarvoor gekwalificeerde leverancier, zodat de voorziening op een deskundige en veilige manier bevestigd wordt.

Woningsanering

Bij allergie, COPD en astmatische klachten kan de woning gesaneerd worden, dat wil zeggen dat de vloerbedekking vervangen kan worden, als het medisch noodzakelijk is om dat op korte termijn te doen.

Eenmalig

Een sanering is eenmalig. Voor het vervolg wordt verwacht dat cliënten bij vervanging rekening houden met de eisen die hun beperkingen stellen aan de woningstoffering.

Beoordeling woningsanering

Bij de beoordeling van het bekostigen van een woningsanering wordt rekening gehouden met o.a. de volgende punten:

- Eigen verantwoordelijkheid:
 - was men bij de inrichting van de woning al op de hoogte van de klachten?
 - Wist men of kon men weten dat de belanghebbende overgevoelig was voor het materiaal?
- Gedrag bv roken: wordt er in huis gerookt en blijft dat zo?
- Huisdieren: zijn die aanwezig en blijven die aanwezig?

Mocht er geen woningsanering worden toegewezen, bijvoorbeeld omdat het te verwachten effect daarvan te gering is, wordt wel advies gegeven over het voorkomen van gezondheidsklachten door schoonmaken en ventileren.

Rolstoelgeschikt tapijt

Als iemand plotseling is aangewezen op een rolstoel voor dagelijks gebruik, dan kan de vloerbedekking daar eenmalig op aangepast worden, als die beperkingen oplevert voor de rolstoelverplaatsingen, mits de vloerbedekking niet is afgeschreven.

Vergoeding

Bij het bepalen van de vergoeding wordt rekening gehouden met afschrijvingstermijn. Na 8 jaar is de vloerbedekking afgeschreven en wordt er geen vergoeding meer verstrekt. De vergoeding wordt bepaald aan de hand van de normbedragen van het NIBUD, volgens de onderstaande staffel.

<i>vergoeding</i>	<i>levensduur</i>
100%	Max 2 jaar
75 %	Tussen 2 en 4 jaar
50 %	Tussen 4 en 6 jaar
25 %	Tussen 6 en 8 jaar

Losse woonvoorzieningen/hulpmiddelen

Bij losse woonvoorzieningen gaat het om bv tilliften, douche/toiletstoelen, douchestretchers, badplanken en transferplanken, maar ook handzenders voor automatische deuropeners. Losse woonvoorzieningen kunnen hergebruikt worden en als overbrugging ingezet worden als mensen wachten op opname, verhuizing naar een geschikte woning of in afwachting van een bouwkundige voorziening.

Algemeen gebruikelijke woonvoorzieningen

Algemeen gebruikelijke woonvoorzieningen komen in principe niet voor vergoeding in aanmerking, tenzij de voorziening voor belanghebbende niet als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd (zie inleiding). Algemeen gebruikelijke woonvoorzieningen zijn onder andere een verhoogd toilet, handel mengkranen e.d.

Kwaliteitseisen aan bevestiging

Voorzieningen zoals beugels en handgrepen die op een deskundige en veilige wijze moeten worden bevestigd, afgestemd op de beperkingen van de belanghebbende, worden om die reden niet als algemeen gebruikelijk beschouwd. Ze blijven onder de compensatieplicht vallen.

Artikel 6 Beschikken over een schoongehouden huis

1. Inleiding

Beschikken over een schoon huis valt onder “een huishouden kunnen voeren” (Wmo art 4.1). Dit resultaat bestaat uit vier onderdelen die in de artikelen 6 t/m 9 aan de orde komen. In artikel 6 van de verordening is vastgesteld dat tot een schoon en leefbaar huis behoort: het zwaar en licht huishoudelijk werk. Het gaat daarbij concreet om het stofzuigen van de woning, het soppjen van badkamer, keuken, toilet, het dweilen van vloeren en het overigens schoonhouden van de *ruimten* die onder de compensatieplicht vallen. Het gaat om alle activiteiten teneinde het huis, exclusief de tuin, maar inclusief balkon en berging, schoon en leefbaar te houden, inclusief de regie over deze activiteiten. In het algemeen gaat het om taken die uitstelbaar zijn. Iedereen boven de 23 wordt geacht naast werk of onderwijs een huishouden te kunnen voeren en de taken van huisgenoten als dat nodig is over te nemen in het kader van gebruikelijke zorg.

2. Afwegen en beoordelen

Allereerst wordt nagegaan of er in de situatie van de belanghebbenden sprake is van gebruikelijke zorg, waar een beroep op kan worden gedaan. Zo niet dan wordt afgewogen of een individuele voorziening nodig is. Bij de beoordeling worden de volgende punten betrokken:

- Bij gebruikelijke zorg: zijn de huisgenoten opgewassen tegen hun taak, of is sprake van dreigende overbelasting dan wel zijn er medische beperkingen bij de huisgenoot/mantelzorger?
- Zijn er anderen uit het sociaal netwerk die in staat en bereid zijn om bepaalde werkzaamheden met vaste regelmaat op zich te nemen? Of, als ze dat deden, waarom kan daar nu geen sprake meer van zijn?
- Is het hebben van een huishoudelijke hulp of een glazenwasser algemeen gebruikelijk voor de belanghebbende? Daarvan is sprake als de belanghebbende eerder een werkster en/of een glazenwasser had en de inkomenssituatie niet ingrijpend gewijzigd is.

Op basis van deze afweging wordt bepaald of en voor welke werkzaamheden er recht is op een individuele verstrekking.

3. Verstrekkingen

Indien er recht is op een individuele verstrekking in de vorm van een hulp bij het huishouden wordt de omvang van de te verstrekken hulp bepaald aan de hand van de volgende variabelen:

- De werkzaamheden die gecompenseerd moeten worden;
- de omvang en type woning (aantal kamers, seniorenwoning) en
- het aantal bewoners.

Voor het bepalen van de omvang van de te verlenen hulp voor de taken die niet op andere wijze kunnen worden opgelost, worden de volgende referentienormen gehanteerd:

Zwaar huishoudelijk werk	
Omschrijving	
Stofzuigen Schrobben, dweilen, soppen van sanitair en keuken Bedden verschonen Ramen lappen	
Referentienormen	
Eenpersoonshuishouden, maximaal 2 kamers	90 minuten
Seniorenwoning eenpersoonshuishouden	90 minuten
Eenpersoonshuishouden, 3 of meer kamers	120 minuten
Seniorenwoning tweepersoonshuishouden	120 minuten
Meerpersoonshuishouden	180 minuten
Factoren meer hulp	
Kind(eren) < 12 jaar	30 minuten extra (maximaal 90 min)
Psychogeriatrische problematiek / gedragsproblematiek	30 minuten (HH2)
Allergie of aandoening aan de luchtwegen in een gesaneerde woning	60 minuten
Grote woning met een hoge bezettingsgraad	60 minuten
Hoge vervuilingsgraad, als gevolg van beperkingen, niet door de bestaande leefwijze	60 minuten
Factoren minder hulp	
Inzet van algemene voorzieningen oa glazenwasser	15 minuten
Werkzaamheden die zelf worden uitgevoerd	
Werkzaamheden die door het netwerk worden overgenomen	

Licht huishoudelijk werk	
Omschrijving	
Stof afnemen/raggen Opruimen Afwassen (indien er géén maaltijdbereiding is geadviseerd) Bed opmaken	
Referentienormen	
Eenpersoonshuishouden	60 minuten
Meerpersoonshuishouden	90 minuten
Factoren meer hulp	
Kind(eren) < 12 jaar	30 minuten
Psychogeriatrische problematiek / gedragsproblematiek	30 minuten
Allergie of aandoening aan de luchtwegen in een gesaneerde woning	30 minuten

Bijzonderheden

Indien licht huishoudelijke werk én maaltijdvoorziening wordt geïndiceerd. Dan tijd in mindering brengen (bij licht huishoudelijk werk) omdat afwassen (handmatig of afwasmachine in/uitruimen) ook opgenomen is bij maaltijdverzorging.

Indien cliënt wel in staat is licht huishoudelijk werk te verrichten maar niet de maaltijdverzorging, dan wordt verwacht dat cliënt zelf de afwas kan voorspoelen.

In alle situaties dient nagegaan te worden of de referentienormen adequaat zijn in de situatie van de belanghebbende. De referentienormen kunnen naar boven, maar ook naar beneden worden bijgesteld als bepaalde werkzaamheden nog zelf kunnen worden gedaan of door anderen worden overgenomen. Zie voor de uitsplitsing van de referentienormen de tabel van de Mo- zaak voor de verschillende onderdelen van de huishoudelijke werkzaamheden (Bijlage 2).

Indien er ook uren worden toegekend voor andere resultaten die behoren tot het voeren van een huishouden worden de uren bij elkaar opgeteld. Als naast het uitvoeren van de werkzaamheden ook regie nodig is, wordt HbH 2 ingezet. HbH 2 wordt uitgevoerd door daarvoor gekwalificeerde medewerkers. Een belanghebbende die kiest voor een PGB krijgt een budget uitgekeerd waarmee het benodigde aantal uren huishoudelijk werk kan worden ingekocht, conform het uurtarief in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013

Artikel 7 Noodzakelijke boodschappen voor de primaire levensbehoeften in huis kunnen krijgen en voor maaltijden kunnen zorgen

1. Inleiding

Dit resultaat hoort bij het voeren van een huishouden en richt zich op het zorgen voor de boodschappen, en dan alleen die boodschappen voor het dagelijks levensonderhoud. Dus niet het kopen van kleding, apparatuur of andere benodigdheden in huis. Daarnaast richt het zich op de maaltijdverzorging; de broodmaaltijd klaarzetten, de warme maaltijd koken, het afruimen en afwassen.

Voor het verrichten van deze taken kunnen uren hulp bij het huishouden worden toegekend. Dat zal slechts in uitzonderingsgevallen plaats vinden, omdat deze werkzaamheden dikwijls door de huisgenoten verricht kunnen worden in het kader van gebruikelijke zorg. Verder kan dikwijls gebruik gemaakt worden van algemene voorzieningen, zoals vrijwillige hulpdiensten en maaltijdvoorziening.

2. Afwegen en beoordelen

Bij de afweging of voor het bereiken van dit resultaat een individuele voorziening nodig is worden de volgende punten betrokken

- Zijn er huisgenoten die de werkzaamheden op zich kunnen nemen in het kader van gebruikelijke zorg rond de boodschappen en de maaltijden?
- Zijn er mensen in het netwerk die bereid en in staat zijn om de werkzaamheden op regelmatige basis op zich te nemen? Familie of burens die de boodschappen meenemen als ze zelf boodschappen doen. Als dat al gebeurde, waarom kan die situatie niet voortgezet worden?

- Zijn er algemene voorzieningen waarvan gebruik gemaakt kan worden zoals een bestel en bezorgservice van een supermarkt, tafeltje dekje, die ook voor de belanghebbenden passend zijn. Of is er een vrijwillige boodschappenservice waar gebruik van kan worden gemaakt?

3. Verstrekking

Voor het bepalen van de omvang van de te verlenen hulp voor de taken die niet op andere wijze kan worden opgelost, worden de volgende referentienormen gehanteerd:

Boodschappen voor het dagelijkse leven doen	
Omschrijving	
Boodschappenlijst samenstellen Boodschappen inkopen Boodschappen opslaan	
Referentienormtijd	
60 minuten per week	
Factoren meer hulp	
Leefeenheid > 4 personen	60 minuten
Kind(eren) < 12 jaar	60 minuten
Afstand tot dichtstbijzijnde winkel is > 2 kilometer	30 minuten
Bijzonderheden	
Eigen keuzes, zoals de keuze voor speciaal voedsel dat maar beperkt te koop wordt aangeboden, waardoor extra reizen nodig is of het doen van boodschappen in een groot aantal winkels, resulteert niet in extra tijd voor boodschappen doen. Alleen wanneer bovenstaande medisch noodzakelijk is, kan men extra tijd krijgen.	

Broodmaaltijd bereiden	
Omschrijving	
Broodmaaltijd bereiden (smeren) Broodmaaltijd klaar zetten, tafel dekken Koffie/thee zetten Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine	
Normtijd	
15 minuten per keer, maximaal 2x per dag	
Factoren meer hulp	
Kind(eren) < 12 jaar	20 minuten

Warme maaltijd bereiden	
Omschrijving	
Warme maaltijd bereiden; koken óf opwarmen Warme maaltijd klaar zetten, tafel dekken Koffie/thee zetten Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine	
Referentietijd	
Opwarmen	15 minuten per dag (in combinatie)
Koken	30 minuten per dag
Factoren meer hulp	
Kind(eren) < 12 jaar	20 minuten per maaltijd
Bijzonderheden	
Maaltjidservice, kant-en-klaar maaltijden, etc. gelden als voorliggende voorzieningen.	

In alle situaties dient nagegaan te worden of de referentienormen adequaat zijn in de situatie van de belanghebbende. De referentienormen kunnen naar boven, maar ook naar beneden worden bijgesteld als bepaalde werkzaamheden nog zelf kunnen worden gedaan of door anderen worden overgenomen. Zie voor de uitsplitsing van de referentienormen de tabel van de Mo- zaak voor de verschillende onderdelen van de huishoudelijke werkzaamheden (Bijlage 2).

Indien er ook uren worden toegekend voor andere resultaten die behoren tot het voeren van een huishouden worden de uren bij elkaar opgeteld. Een belanghebbende die kiest voor een PGB krijgt een budget uitgekeerd waarmee het benodigde aantal uren huishoudelijk werk kan worden ingekocht, conform het uurtarief in het besluit maatschappelijke ondersteuning. Als naast de werkzaamheden ook regie over het huishouden nodig is, dan is sprake van HbH 2.

Artikel 8 Beschikken over een schone was

1 Inleiding

Het beschikken over een schone was behoort ook tot het kunnen voeren van een huishouden (Wmo art 4.2). Dit resultaat richt zich op het doen van de was, het vouwen en waar nodig strijken, en opbergen van het wasgoed. Kleine reparaties zoals het aanzetten van knopen vallen er ook onder. Voor deze taken kunnen ook uren hulp bij het huishouden worden toegekend. Daarbij wordt rekening gehouden met de situatie. Bij incontinentieklachten moet er bijvoorbeeld meer gewassen worden en zal dus meer tijd voor de was worden toegekend. Als het resultaat op een andere manier bereikt kan worden, bijvoorbeeld door een huisgenoot die wast of een familielid die de was meeneemt, dan wordt daar eerst naar gekeken. Algemene voorzieningen zoals een was- en strijkservice zijn er nog niet of nauwelijks, maar zodra een dergelijke mogelijkheid er is, wordt daar ook eerst naar gekeken.

2 Afwegen en beoordelen

Bij het beoordelen van de vraag of voor dit resultaat een individuele voorziening nodig is, worden de volgende punten betrokken:

- Zijn er huisgenoten die de werkzaamheden op zich kunnen nemen in het kader van gebruikelijke zorg?
- Zijn er mensen in het netwerk die bereid en in staat zijn om de werkzaamheden op regelmatige basis zich te nemen? Familie die bijvoorbeeld de was meeneemt? Als dat al gebeurde, waarom kan die situatie niet voortgezet worden?
- Zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen zoals een wasmachine en een droger beschikbaar?
- Is het hebben van een huishoudelijke hulp algemeen gebruikelijk voor de belanghebbende? Daarvan is in ieder geval sprake als de belanghebbende eerder een werkster heeft gehad en de inkomenssituatie niet ingrijpend is gewijzigd.
- Kan gebruik gemaakt worden van algemene voorzieningen, zoals een was en strijkservice?

3 Verstrekkingen

Voor het bepalen van de omvang van de te verlenen ondersteuning voor de taken die niet op andere wijze kan worden opgelost, worden de volgende referentienormen gehanteerd:

Was verzorging	
Omschrijving	
Wasgoed sorteren en wassen in de wasmachine Wasgoed ophangen en afhaken Wasgoed drogen in de droger Wasgoed vouwen en opbergen Wasgoed strijken	
Referentietijden	
Eenpersoonshuishouden	60 minuten
Meerpersoonshuishouden	90 minuten
Factoren meer hulp	
Kind(eren) < 16 jaar	30 minuten per kind
Bedlegerige cliënten	30 minuten
Extra bewassing i.v.m. overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies etc.	30 minuten
Bijzonderheden	
Strijken van de bovenkleding is opgenomen in de normtijd. Extra tijd voor strijken van onderkleding en/of beddengoed is alleen mogelijk indien dit medisch noodzakelijk is.	

In alle situaties dient nagegaan te worden of de referentienormen adequaat zijn in de situatie van de belanghebbende. De referentienormen kunnen naar boven, maar ook naar beneden worden bijgesteld als bepaalde werkzaamheden nog zelf kunnen worden gedaan of door anderen worden overgenomen. Zie voor de uitsplitsing van de referentienormen de tabel van de Mo- zaak voor de verschillende onderdelen van de huishoudelijke werkzaamheden (Bijlage 2).

Indien er ook uren worden toegekend voor andere resultaten die behoren tot het voeren van een huishouden worden de uren bij elkaar opgeteld. Een belanghebbende die kiest voor een PGB krijgt een budget uitgekeerd waarmee het benodigde aantal uren huishoudelijk werk kan worden ingekocht, conform het uurtarief in het Besluit maatschappelijke ondersteuning. Als naast de werkzaamheden ook regie over het huishouden nodig is, dan is sprake van HbH2.

Artikel 9 Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren

1 Inleiding

Het thuis kunnen zorgen voor de kinderen valt ook onder het voeren van een huishouden. Het te bereiken resultaat is dat er voor de kinderen in het gezin gezorgd wordt. Dat betekent helpen bij het opstaan, zorgen voor de maaltijden, naar- en van school halen, naar bed brengen e.d. Opvoedondersteuning en thuisbegeleiding vallen niet onder dit artikel.

In dit artikel gaat het om het regelen van de zorg voor kinderen als de ouder(s) plotseling uitvallen. Niet om ondersteuning aan ouders die niet over alle benodigde opvoedingsvaardigheden beschikken. Die vorm van begeleiding hoort onder art 10.

De zorg van de kinderen in het gezin is in eerste instantie de taak en verantwoordelijkheid van de ouders. Ze zullen zelf moeten zorgen voor opvang als ze werken. Dat geldt ook in de situatie dat er sprake is van uitval van een of beide ouders of verzorgers. In uitzonderingsituaties kan een beroep op de Wmo worden gedaan. Net als bij andere resultaten wordt eerst gekeken wat er via andere oplossingen bereikt kan worden, bijvoorbeeld door inschakeling van sociaal netwerk, de familie en het gebruik maken van algemene voorzieningen zoals kinderopvang en opvang op school.

Het zal nooit gaan om volledige overname van de zorg voor kinderen. Er wordt daarom maximaal 40 uur per week zorg toegekend. In afwijking van de andere resultaten gaat het hier per definitie om zorg die voor een korte periode (maximaal 3 maanden) wordt gegeven om ouders in staat te stellen een definitieve oplossing te zoeken.

2. Afwegen en beoordelen

Bij het beoordelen van de vraag of voor dit resultaat een individuele voorziening nodig is, worden de volgende punten betrokken:

- Zijn alle mogelijkheden waarover de ouders zelf beschikken afgewogen, zoals bv ouderschapsverlof?
- Zijn er mensen uit de familie en het sociaal netwerk (bv grootouders) die in staat en bereid zijn de zorg geheel of gedeeltelijk op zich te nemen voor de betreffende periode? Zo nodig kan onder begeleiding een bijeenkomst worden belegd of een andere vorm van ondersteuning ingezet worden om na te gaan wat er binnen het eigen netwerk mogelijk is. (o.a. Eigen krachtconferentie).
- Zijn er algemene voorzieningen waarvan gebruik gemaakt kan worden binnen de gestelde termijn? Te denken valt aan kinderopvang en voor- tussen en naschoolse opvang, gastouderschap.

3 Verstrekkingen

Voor het bepalen van de omvang van de te verlenen ondersteuning voor de taken die niet op andere wijze kunnen worden opgelost, worden de volgende referentienormen gehanteerd:

Verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen³³	
Omschrijving	
Het gaat hierbij om een ouder die ten gevolge van beperkingen tijdelijk niet in staat is de verzorging en/of opvang van gezonde kinderen uit te voeren. Denk daarbij aan de persoonlijke verzorging, begeleiding en opvoedingsactiviteiten.	
Referentienormen	
Naar bed brengen / uit bed halen	10 minuten per keer per kind
Wassen en kleden	30 minuten per dag per kind
Eten en/of drinken geven	20 minuten per broodmaaltijd 25 minuten per warme maaltijd
Babyvoeding: flesje / borstvoeding	20 minuten per keer per kind
Luier verschonen	10 minuten per keer per kind
Naar school / crèche brengen / halen	15 minuten per keer per gezin
Factoren meer hulp	
Indien opvang noodzakelijk is	Tot 40 uur per week
Bijzonderheden	
Maximale duur voor opvang is 3 maanden	

In alle situaties dient nagegaan te worden of de referentienormen adequaat zijn in de situatie van de belanghebbende. De referentienormen kunnen naar boven, maar ook naar beneden worden bijgesteld als bepaalde werkzaamheden nog zelf kunnen worden gedaan of door anderen worden overgenomen. Zie voor de uitsplitsing van de referentienormen de tabel van de Mo- zaak voor de verschillende onderdelen van de huishoudelijke werkzaamheden (Bijlage 2).

Indien er ook uren worden toegekend voor andere resultaten die behoren tot het voeren van een huishouden worden de uren bij elkaar opgeteld. Een belanghebbende die kiest voor een PGB krijgt een budget uitgekeerd waarmee het benodigde aantal uren ondersteuning kan worden ingekocht, conform het uurtarief in het Besluit maatschappelijke ondersteuning voor HbH2.

Artikel 10 Het kunnen uitvoeren van de dagelijks noodzakelijke activiteiten

1 Inleiding

Dit resultaat richt zich op alle activiteiten die nodig zijn om een huishouden draaiende te houden, de regie op het huishouden, het opvoeden van de kinderen, het voeren van de administratie en het bijhouden van de post. In algemene zin gaat het om sociale redzaamheid, ook bij kinderen en jongeren. De doelgroep kenmerkt zich door lichte problematiek, waardoor er geen aanspraak is op AWBZ- begeleiding. De begeleidingsuren kunnen ingezet worden voor bijvoorbeeld het oefenen en trainen van (opvoeding)vaardigheden, of voor het samen uitvoeren van de werkzaamheden zoals de administratie en de post.

De ondersteuning kan ook in de vorm van hulp bij het huishouden 3 (Hbh3) worden gegeven. Dit is een zwaardere vorm van hulp bij het huishouden. De ondersteuning kan kortdurend zijn, maar ook een min of meer structureel karakter hebben. Door de inzet van lichte vormen van begeleiding op individuele basis thuis, op school of werk of in een groep kan de belanghebbende zelfstandig functioneren.

Doelgroep

Kinderen en jongeren

- met lichte beperkingen die begeleiding nodig hebben om vaardigheden te oefenen;
- met lichte beperkingen bij wie de ouders af en toe ontlast moeten worden;
- met lichte beperkingen die de ouders niet voldoende kunnen ondersteunen;
- met lichte beperkingen die geen begeleiding accepteren van ouders;
- met lichte gedragsproblemen vanwege een lichte verstandelijke beperking.

Volwassenen

- die door een chronische aandoening zichzelf niet goed kunnen verzorgen of psychische klachten hebben;
- met psychiatrische klachten, die niet (altijd) zelfstandig kunnen leven;
- met lichamelijke of geestelijke problemen die thuis ondersteuning nodig hebben;
- met lichte verstandelijke beperkingen die zelfstandig of thuis bij de ouders wonen.

Ouderen

- met beginnende ouderdomsklachten;
- met beginnend geheugenverlies en concentratiestoornissen.

2. Afwegen en beoordelen

Bij het beoordelen van de vraag of voor dit resultaat een individuele voorziening nodig is, worden de volgende punten betrokken:

- Wat is de oorzaak van de problematiek? Gekeken wordt naar de volgende aspecten: sociale redzaamheid, probleemgedrag, psychisch functioneren, geheugen en oriëntatie stoornissen, bewegen en verplaatsen. Dit aspect kan in combinatie met een of meer van de andere aspecten bijdragen aan regieverlies.
- Op welke vlak liggen de problemen: vaardigheden of regie huishouden, opvoeding, administratie etc.?
- Wat kan iemand nog zelf?
- Wat kan met inzet van het sociaal netwerk op regelmatige basis worden opgelost? Dit kan met behulp van een netwerkcoach in beeld worden gebracht. Als dat niet toereikend is, kan zo nodig een eigen kracht conferentie of een ander instrument worden ingezet om na te gaan wat in het netwerk kan worden opgelost. Dit is een individuele verstrekking.
- Van welke algemene voorzieningen kan gebruik gemaakt worden zoals het maatschappelijk werk, ondersteuning door consulenten van MEE of ouderenadviseurs, vrijwillige hulp bij administratie, maatjesprojecten e.d.?
- Kan er alsnog een sprake zijn van recht op een AWBZ voorziening of kan de belanghebbende door de begeleiding toegeleid worden naar de AWBZ? Een AWBZ voorziening is voorliggend in dit geval.

3. Verstrekking

Om het resultaat te bereiken kunnen begeleidingsuren worden toegekend, in te zetten voor bijvoorbeeld:

- het oefenen en trainen van (opvoeding)vaardigheden,
- het samen uitvoeren van de werkzaamheden zoals de administratie en de post,
- het toezicht houden op en regie voeren over de activiteiten.

De ondersteuning kan ook in de vorm van de zwaardere vorm van hulp bij het huishouden worden gegeven (HbH3), bijvoorbeeld bij onregelde gezinnen of bij opvoedingsproblemen. De ondersteuning kan kortdurend zijn, maar ook een min of meer structureel karakter hebben. Er wordt afhankelijk van de ernst van de problematiek voor maximaal 6 dagdelen een individuele voorziening toegekend. Indien er meer inzet nodig is, moet nagegaan worden of toeleiding naar de AWBZ mogelijk is. Van lichte begeleiding is dan geen sprake meer.

Voor het bepalen van de omvang van de te verlenen ondersteuning voor de taken die niet op andere wijze kan worden opgelost, worden de volgende referentienormen gehanteerd:

Referentienormen voor de omvang van de ondersteuning (Bron: MO Zaak en CIZ)

Ondersteuning	Frequentie	Per keer	Per week
1. oefenen en trainen	1-3 keer per week	Max 180 min	Max 540 min
2. Ondersteuning bij uitvoering	4-6 keer per week	30-90min	120- 540 min
1+2	6 keer per week	Max 180 min	Max 1080 min
3. toezicht	1 -2 per week	Max 120 min	Max 240

In alle situaties dient nagegaan te worden of de referentienormen adequaat zijn in de situatie van de belanghebbende. De referentienormen kunnen naar boven, maar ook naar beneden worden bijgesteld als bepaalde werkzaamheden nog zelf kunnen worden gedaan of door anderen worden overgenomen. Indien er ook uren worden toegekend voor andere resultaten die behoren tot het voeren van een huishouden worden de uren bij elkaar opgeteld. Bij HbH3 wordt ondersteuning gecombineerd met huishoudelijke taken.

Eigen kracht conferentie of andere instrumenten.

Om na te gaan wat er in eigen kring, met behulp van het op regelmatige basis inzetten van het sociaal netwerk kan worden opgelost, kan een eigen kracht conferentie worden georganiseerd onder leiding van bijvoorbeeld MEE of het maatschappelijk werk. Ook andere instrumenten kunnen worden ingezet om het netwerk in kaart te brengen en te mobiliseren. De eigen krachtconferentie of de inzet van een netwerkcoach gaat vooraf aan de bepaling van de in te zetten uren begeleiding.

Kinderen

Voor kinderen en jongeren gelden bij het oefenen en trainen dezelfde normen. Schoolgaande kinderen horen ondersteuning te ontvangen op school. De ondersteuning via de school is voorliggend aan de Wmo ondersteuning. Voor zover noodzakelijk wordt extra begeleiding toegekend voor naschoolse opvang op reguliere locaties voor kinderopvang of die voor speciale buitenschoolse opvang waarvoor het ClZ niet (meer) indiceert. Daarbij wordt ook naar draaglast van buitenshuis werkende en mantel zorgende ouders gekeken.

Artikel 11 Zich verplaatsen in en om de woning

1. Inleiding

Bij dit resultaat gaat het erom dat iemand zich in huis kan verplaatsen en de verschillende vertrekken kan bereiken om daar te doen wat nodig is, d.w.z. normaal gebruik van de woning te maken. Daarmee worden ook de tuin en het balkon bedoeld. Ook het bereikbaar maken van gemeenschappelijke ruimtes van woongebouwen en flats vallen binnen dit resultaat.

Voor het bereiken van het resultaat wordt een rolstoel of enkele vergelijkbare voorzieningen voor dagelijks gebruik verstrekt als andere hulpmiddelen zoals een stok, of een rollator niet toereikend zijn. Tilliften, trapliften zijn woonvoorzieningen en vallen onder het resultaat normaal gebruik van de woning kunnen maken. Rolstoelen voor incidenteel gebruik vallen er niet onder. Rolstoelen voor incidenteel gebruik kunnen wel op grond van art. 13 (contacten hebben en deelnemen aan maatschappelijke activiteiten) verstrekt worden.

2. Afwegen en beoordelen

Als sprake is van een medische noodzaak voor het gebruik van een rolstoel in huis, is dat resultaat niet op een andere wijze te realiseren. De punten uit het algemene afwegingskader (eigen kracht, netwerk, algemene voorzieningen en voorliggende voorzieningen) zijn dan niet aan de orde.

3. Verstrekkingen

Selectie van de rolstoel

De beoordeling richt zich op de vraag welke rolstoel het meest geschikt is. Bij de beoordeling spelen de volgende criteria een rol:

- De aard van de beperking
- Gebruik (type activiteiten) en gebruiksgebied (binnen en/of buiten)
- Aandrijving (handmatig, duwen, elektrisch)
- Zithouding
- Meeneembaarheid (in – en uit de auto)
- Antropometrische gegevens (lichaamsmaten)

Op basis hiervan wordt een programma van eisen voor de rolstoel opgesteld. Het kan leiden tot een handbewogen rolstoel, een duwrolstoel of een elektrische rolstoel. Voor kinderen kan het ook om aangepaste buggy's of ander adequaat hulpmiddel gaan als voorloper op een rolstoel.

Vergoeding aanpassingen

De volgende aanpassingen zijn mogelijk:

- Zit- rug en ondersteuningsdelen (zitorthesen en antidecubitus kussens, als de rolstoel wordt gebruikt voor dagelijks zittend gebruik).
- Aanpassing aan rijgedeelte, aandrijving wielen en eventuele motoren.
- Bediening/besturing.

Geen vergoeding accessoires

Accessoires als bagagetassen, been- en voetenzakken en afdekhoezen komen niet voor vergoeding in aanmerking. Indien aangepaste kleding nodig is bijvoorbeeld voor een zitorthese kunnen de meerkosten in aanmerking komen voor vergoeding.

Rolstoelen voor AWBZ bewoners en patiënten van ziekenhuis en revalidatiecentra

In uitzonderingsituaties kunnen ook inwoners die dikwijls tijdelijk in een AWBZ instelling verkeren voor een rolstoel verstrekt door de Wmo in aanmerking komen, als zijn die niet vanuit de AWBZ verstrekt krijgen. Hiervan zal sprake zijn als artikel 15 van het Besluit zorgaanspraken van toepassing is. Hierin wordt bepaald dat belanghebbenden die zowel behandeling als verblijf ontvangen in dezelfde AWBZ- instelling, het verblijf in een ziekenhuis en het verblijf in een revalidatiecentrum redenen zijn om een rolstoel uit de AWBZ te ontvangen. Wie in een ziekenhuis of een revalidatiecentrum zich voorbereid op teruggang naar huis, ontvangt de rolstoel in het kader van de Wmo.

Overname rolstoelen

Bij ontslag uit een AWBZ instelling of een verhuizing vanuit een andere gemeente neemt de gemeente de rolstoel alleen over als die individueel is aangepast en/of op maat gemaakt. Hier worden niet de standaard opties mee bedoeld. De overnameprijs wordt berekend aan de hand van de afschrijvingstabel van de financier (AWBZ-instelling) of die van de gemeente Haarlemmermeer (verhuizing uit andere gemeente). Standaard hulpmiddelen worden niet ter overname aangeboden bij verhuizing naar een andere gemeente.

Onderhoud, reparatie en verzekering.

- Zorg in natura. Bij een rolstoel in natura wordt rekening gehouden met de kosten van onderhoud en reparatie en verzekering. De oplaadkosten komen voor eigen rekening.
- PGB. Bij een PGB voor een rolstoel wordt de rolstoel eigendom. Voor het onderhoud, reparatie en verzekeringskosten wordt jaarlijks een PGB met een vast bedrag verstrekt als de belanghebbende daarvoor een verzoek tot uitbetaling indient met kopieën van het onderhoudscontract en de verzekering.

Artikel 12 Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

1 Inleiding

Het in dit artikel beoogde resultaat is dat mensen de deur uit kunnen voor de dagelijkse activiteiten op de kortere en de wat langere afstand binnen de eigen regio, zoals boodschappen kunnen doen, de kinderen naar school brengen, de huisarts bezoeken etc. Woon-werkverkeer valt daarbuiten. Over het algemeen wordt voor de compensatieplicht een afstand van 5 openbaar vervoerzones (OV zones) aangehouden. De straal van 5 OV zones bepaalt dus de regio. Vervoer over een grotere afstand wordt geregeld via Valys.

2 Afwegen en beoordelen

Bij de beoordeling van de vraag of een individuele voorziening nodig is en hoe hoog die moet zijn (in te reizen km), worden de volgende punten betrokken:

- Wat kan iemand zelf nog bv met de fiets? Als men nog wel een aantal dingen op de fiets kan, dan wordt daar met de bepaling van de vervoersbehoefte rekening mee gehouden.
- Wat kan of wordt in het algemeen onderling opgelost? Voor verplaatsingen naar hobby- en sportclubs wordt het algemeen gebruikelijk gevonden dat het vervoer in onderling overleg wordt geregeld, tenzij dat vervoer niet geschikt is voor de belanghebbende (bv rolstoelgebruikers).
- Zijn er algemene voorzieningen zoals een ouderen bus of een scootmobielpool waarmee het resultaat bereikt kan worden?
- Zijn er (wettelijk) voorliggende voorzieningen? Vervoer in verband met werk en scholing, vrijwilligerswerk, dagopvang en recreatie komt in principe niet voor vergoeding in aanmerking. Bij werk en scholing heeft de werkgever en het onderwijs een verantwoordelijkheid en zijn er voorliggende wettelijke regelingen zoals WAO/WIA en leerlingenvervoer. Voor de Wsw-werknemers is er een regeling in de CAO.
- Kan de belanghebbende alleen reizen of is er een begeleider om medische redenen nodig? In dat geval kan ook de begeleider op dezelfde pas meereizen en tegen het gereduceerde tarief. Met de OV begeleiderpas reist de begeleider gratis mee met het OV waaronder de Meertaxi.
- Is in de vervoersbehoefte te voorzien door het collectief vervoer? Een oplossing via het collectief vervoer heeft voorrang boven een andere vorm van een individuele verstrekking.
- Is dit niet mogelijk dan kan een aanvullende verstrekking nodig zijn zoals een scootmobiel, of een aangepaste fiets.

3. Verstrekkingen

Primaat collectief vervoer voor middellange afstand

Als er een individuele voorziening nodig is om het resultaat te bereiken, dan heeft het collectief vervoer voorrang boven andere verstrekkingen, zoals een autoaanpassing, of een financiële tegemoetkoming voor het gebruik van de eigen auto of een taxi. In uitzonderingssituaties kan daar voor gekozen worden, als iemand om medische redenen niet van het collectief vervoer gebruik kan maken.

AWBZ instellingen

Inwoners van AWBZ instellingen komen ook voor een vervoersvoorziening op grond van de Wmo in aanmerking. De vervoersbehoefte zal in het algemeen wat lager liggen.

Aantal te reizen kilometers:

- Geïndiceerden kunnen standaard 2000 km met de Meertaxi reizen.
- Nagegaan wordt of dit aantal km toereikend is voor de belanghebbende. Indien de belanghebbende een actief sociaal leven heeft en/of vaak een familielid bezoekt in een instelling kan een hoger maximum worden afgesproken. Daaraan is geen bovengrens verbonden.
- Ophoging van het aantal kilometers in verband met vrijwilligerswerk vindt alleen plaats als de vrijwilligersorganisatie niet in staat is de kosten te vergoeden, dan wel de kosten de verstrekte vergoeding te boven gaan.

Scootmobiel voor korte afstand

Voor de vervoersbehoefte voor de korte afstanden (1-5 km) kunnen ook andere voorzieningen verstrekt worden zoals een scootmobiel, of een aangepaste fiets.

Criteria voor de keuze van een scootmobiel

- Slecht ter been, maar goede zitbalans.
- Aanzienlijke verplaatsingsbehoefte in de directe omgeving (boodschappen, familiebezoek, vrije tijdbesteding).
- Rijvaardig (te beoordelen door de leverancier).

Criteria voor gesloten buitenwagen:

- Niet aan buitenlucht blootgesteld mogen worden.

Criteria voor rolstoelscooter:

- Geen transfer van rolstoel naar scootmobiel mogelijk en geen gebruik van een handbike kan maken.

Verder te vergoeden

- Schootkleed voor scootmobiel.
- Onderhoud, reparatie en verzekering.

Fietsen in bijzondere uitvoering

Hieronder wordt verstaan: driewielersfietsen, duofiets of loopfiets of fietsen met een verlengd frame of een handbike.

Criteria:

- Aanzienlijke verplaatsingsbehoefte in de directe woonomgeving.
- In staat zijn om te fietsen.

Een fiets met trapondersteuning (elektrische fiets) is inmiddels een algemeen gebruikelijke voorziening. Nagegaan moet worden of dat voor de belanghebbende ook geldt.

Financiële tegemoetkoming eigen auto of taxi

Criterium:

- Geen gebruik kunnen maken van het collectief vervoer om medische redenen (bijvoorbeeld onbeheersbare incontinentie, gedragsproblemen).

Autoaanpassingen

Criteria:

- De belanghebbende of het gezin van de belanghebbende beschikt over een auto en een auto is algemeen gebruikelijk voor de belanghebbende.
- De aan te passen auto verkeert in technisch goede staat. Bij een niet over te plaatsen aanpassing mag de aan te passen auto niet ouder zijn dan 4 jaar.
- De aanpassing van de auto is goedkoper dan een andere verstrekking.

Algemeen gebruikelijk faciliteiten niet vergoed

Faciliteiten die in de meeste auto's standaard ingebouwd zijn of kunnen worden komen niet voor vergoeding in aanmerking, zoals verstelbare stoelen, van binnen verstelbare spiegels, etc.

Te vergoeding verstrekkingen

- Speciale autostoel: levensduur 300.000 a 400.000 km. Over te zetten bij vervanging van de auto.
- Verstelbare lendensteun of losse lendenkussen.
- in hoogte verstelbare stoel als de standaard verstelbare stoel niet afdoende is.
- Faciliteiten voor het meenemen van een rolstoel.

Criteria:

- Ernstige klachten bij relatief korte afstanden bij inadequate zithouding.
- Problemen zijn niet te voorkomen met reguliere autofaciliteiten.

Bruikleenauto

En bruikleenauto is bedoeld voor uitzonderlijke situaties waarin alle andere (combinaties van) vervoersvoorzieningen geen (goedkopere) compensatiemogelijkheden bieden voor vervoer.

Criteria:

- Geen gebruik kunnen maken van het collectief vervoer om medische redenen.
- Een auto is niet algemeen gebruikelijk voor de belanghebbende.
- Er is een grote noodzakelijke vervoersbehoefte.

Als deze vervoersmiddelen niet voldoen kunnen ook andere hulp- of vervoersmiddelen worden ingezet.

Artikel 13 De mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten

1. Inleiding

Bij dit resultaat draait het om het kunnen meedoen aan diverse maatschappelijke activiteiten, zoals sportieve of culturele activiteiten, cursussen, theater, concert of filmbezoek, vereniging leven, politieke activiteiten, kerkbezoek etc. Deze activiteiten stellen mensen in staat anderen te ontmoeten en sociale relaties aan te gaan. Het gaat om het kunnen bereiken van de activiteiten en het zelf mee kunnen doen aan bepaalde activiteiten. Voor het bereiken van de activiteiten is vervoer nodig. In die zin overlapt dit resultaat met het vorige. Het zich lokaal kunnen verplaatsen maakt het mogelijk om deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het zelf meedoen aan activiteiten vergt meer. Om te kunnen sporten is bijvoorbeeld een sportrolstoel nodig. Veel andere hulpmiddelen en diensten om mee te kunnen doen aan maatschappelijke activiteiten, zoals een loep of doventolk worden op dit moment op grond van andere regelingen betaald (ziekttekostenverzekering, AWBZ) en vallen door deze voorliggende voorzieningen niet onder de compensatieplicht van de Wmo.

2. Afweging en beoordeling

Bij de beoordeling van de vraag of een belanghebbende een individuele voorziening nodig heeft naast een voorziening die op grond van artikel 12 kan worden verstrekt, worden de volgende punten betrokken.

- Gaat het om het bereiken van de voorziening of om het meedoen aan de voorziening? Zo ja, dan zal een vervoersvoorziening voldoende zijn.
- Kan aan de (sport)activiteit of culturele activiteit meegedaan worden zonder de voorziening? Zo nee, dan kan er een voorziening nodig zijn. De activiteit moet in verenigingsverband verricht kunnen worden en de belanghebbende moet lid zijn van de vereniging. Faciliteiten voor gehandicapten topsport vallen buiten de compensatieplicht, voor zover het tot meerkosten leidt.
- Zijn er algemeen gebruikelijke voorzieningen waarmee het resultaat bereikt kan worden? (bv een gehoorapparaat of een sportrolstoelpool). Zo ja, dan wordt geen individuele voorziening toegekend.

3. Verstrekking

Voor het aanschaffen van een hulpmiddel wordt een financiële tegemoetkoming verstrekt op basis van de werkelijke kosten of de meerkosten van een aanpassing van een reguliere voorziening met een maximum zoals is vastgelegd in het Besluit Haarlemmermeer 2013.

Artikel 14 Een ingevulde dag hebben.

1. Inleiding

Dit resultaat beoogt dat mensen door een dag invulling ritme in hun leven houden. Daarmee wordt achteruitgang van functies of van de persoonlijke situatie voorkomen. Soms is door de begeleiding verbetering van de situatie mogelijk. In veel gevallen zal stabilisatie van iemands situatie het hoogst haalbare zijn, bijvoorbeeld bij mensen met dementie of mensen met een chronisch psychisch probleem. Er kan ondersteuning in de vorm van dagbesteding of dagrecreatie worden toegekend voor maximaal 6 dagdelen. Ook dagbesteding op individuele basis behoort tot de mogelijkheden.

Doelgroep:

Tot de doelgroep behoren:

Volwassenen en jongeren

- die door een chronische aandoening zichzelf niet goed kunnen verzorgen of psychische klachten hebben;
- met psychiatrische klachten, die niet (altijd) zelfstandig kunnen leven;
- met lichte verstandelijke beperkingen die zelfstandig of thuis bij de ouders wonen.

Ouderen

- met beginnende ouderdomsklachten;
- met beginnend geheugenverlies en concentratiestoornissen.

Kinderen horen in het algemeen niet onder deze doelgroep. Zij vinden een dag invulling in het (aangepast) onderwijs. Op basis van artikel 10 worden bij kinderen die in de (pre)schoolsituatie begeleid moeten worden uren verstrekt.

2. Afwegen en Beoordelen

Bij de beoordeling worden de volgende punten betrokken

- Wat is het doel van de ondersteuning? (dagprogramma met arbeidsmatige activiteiten/vrijwilligerswerk, activiteiten die de dag structureren en het behoud van zelfredzaamheid en cognitieve activiteiten).
- Wat zijn de consequenties van het ontbreken van dagritme?
- Wat is de draagkracht van de mantelzorger(s)?
- Wat kan er met behulp van het sociaal netwerk worden opgelost?
- Is er aanspraak op AWBZ begeleiding of zou die er kunnen zijn? (AWBZ begeleiding is voorliggend).
- Zijn er algemene vormen van dagbesteding, zoals vrijwilligerswerk of inlopen bij welzijnsvoorzieningen bruikbaar en geschikt voor de persoon in kwestie?

3. Verstrekking

Dagbestedings- en dagrecreatieactiviteiten worden toegekend in de vorm van dagdelen. Afhankelijk van de zwaarte van de problematiek en de draagkracht van de mantelzorger, worden 1 tot maximaal 6 dagdelen toegekend.

Artikel 15 Mantelzorg vol kunnen houden

1. Inleiding

Dagelijks mantelzorg verlenen is een zware opgave. Het is zowel in het belang van de verzorgde als van de mantelzorger zelf dat de verzorgingstaken volgehouden kunnen worden. Veel mantelzorgers zijn 24 uur per dag paraat. Het hele leven staat in het teken van de verzorgde en dat is uitputtend. Om overbelasting te voorkomen zijn er ondersteuningsmogelijkheden, zoals lotgenotencontacten, cursussen, respijtzorg en extra hulp in het huishouden. Indien dat laatste aan de orde is, is dat een individuele verstrekking die echter niet wordt toegekend aan de mantelzorger, maar aan de verzorgde, de belanghebbende in dit geval. De mantelzorger heeft dus een indirect recht.

2. Afwegen en beoordelen

Om na te gaan of een individuele voorziening nodig is om het resultaat te bereiken worden de volgende punten beoordeeld.

Is er bij de mantelzorger sprake van klachten die wijzen op overbelasting? In dat geval overtreft de draaglast de draagkracht. Factoren die van invloed zijn op de draagkracht zijn onder meer:

- lichamelijke conditie
- geestelijke conditie
- wijze van omgaan met problemen (coping)
- motivatie voor de zorgtaak
- sociaal netwerk

Factoren die van invloed zijn op de draaglast zijn onder meer:

- omvang en mate van (on)planbaarheid van zorgtaken
- ziektebeeld en prognose
- inzicht van huisgenoot in ziektebeeld van cliënt
- woonsituatie
- bijkomende sociale, emotionele of relationele problemen

Zie voor klachten die kunnen wijzen op overbelasting Bijlage 1: Protocol Gebruikelijke Zorg.

Zijn er huishoudelijke taken waar de mantelzorger niet meer aan toe komt of die deze niet meer op kan brengen? Zo ja, zijn die problemen ook op een andere wijze op te lossen?

Daarbij worden de volgende punten nagegaan:

- Zijn er mogelijk personen in het sociaal netwerk die in staat en bereid zijn enkele taken op zich te nemen, waardoor de mantelzorger wordt ontlast? Het gaat om o.a. dezelfde mogelijkheden als die bij art 6 zijn aangegeven, zoals de was meenemen e.d.
- Zijn er algemene voorzieningen waarvan de mantelzorger gebruik kan maken waardoor de draagkracht toeneemt?
- Zijn er algemene respijtvoorzieningen waarvan de verzorgde (belanghebbende) gebruik kan maken, waardoor de mantelzorger wat ontlast wordt? Te denken valt aan dagbesteding, vrijwillige respijtzorg of bezoekvrouwen?
- Zijn er algemeen voorliggende voorzieningen waar de verzorgde gebruik van kan maken (dagopvang in het kader van de AWBZ)?

3. Verstrekkingen

Indien geconcludeerd wordt dat het probleem op het terrein van het huishouden ligt en verlichting kan ontstaan door het toekennen van hulp bij het huishouden, dan worden dezelfde handvatten gehanteerd als die beschreven zijn bij artikel 6 t/m 8. Er kan ook gedacht worden aan dagbesteding activiteiten voor de belanghebbenden voor zover die niet voorliggend zijn in het kader van de AWBZ.

4. Verstrekkingen in natura, als persoonsgebonden budget en als financiële tegemoetkoming, eigen bijdragen en eigen aandeel.

Artikel 16 Algemeen

De belanghebbende heeft voor alle voorzieningen de keuze uit een verstrekking in natura of een persoonsgebonden budget (PGB), tenzij de belanghebbende niet aan de voorwaarden voldoet die gesteld zijn aan het verkrijgen van een PGB.

Artikel 17 Beschikking

Beschikking

Bij het treffen van een voorziening in natura wordt in de beschikking vastgelegd:

- vermelding van het onderzoek dat is gedaan;
- het te bereiken resultaat;
- welke de te treffen voorziening is;
- de motivatie die daaraan ten grondslag ligt;
- wat de duur is van de verstrekking is;
- hoe de voorziening in natura verstrekt wordt en voor zover van toepassing, de gebruiksvoorwaarden voor de voorziening, en
- de verantwoordelijkheid van de belanghebbende om bij niet passendheid of niet gebruik van de voorziening daarvan zo snel mogelijk melding te doen bij de gemeente.

Artikel 18 Persoonsgebonden budget

Persoonsgebonden budget

Bij het treffen van een voorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget wordt in de beschikking vastgelegd:

- vermelding van het onderzoek dat is gedaan;
- voor welk te bereiken resultaat het persoonsgebonden budget gebruikt moet worden, eventueel aangevuld met een programma van eisen waaraan bij de besteding voldaan moet worden;
- de motivatie die aan de verstrekking ten grondslag ligt;
- wat de omvang van het persoonsgebonden budget is en hoe deze omvang tot stand is gekomen;
- wat de duur is van de verstrekking waarvoor het persoonsgebonden budget bedoeld is;
- welke regels gelden ten aanzien van verantwoording en van het persoonsgebonden budget, en
- welke regels gelden voor terugvordering van het PGB.

Voorwaarden PGB

Een persoonsgebonden budget wordt niet verstrekt indien de belanghebbende:

- geen regie over het eigen huishouden kan voeren;
- gebleken is dat de belanghebbende niet met geld om kan gaan, bijvoorbeeld blijkend uit het hebben van schulden.

Hoogte PGB hulp bij het huishouden

De hoogte van het PGB wordt berekend aan de hand van het totaal aantal toegekende uren hulp bij het huishouden voor alle resultaatgebieden die voor de belanghebbende relevant zijn vermenigvuldigd met het uurtarief dat voor de betreffende hulp in het Besluit maatschappelijke ondersteuning is vastgelegd.

Uitbetaling en voorwaarden PGB en financiële tegemoetkoming

De regels en voorwaarden zijn opgenomen in het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013.

Artikel 19 Financiële tegemoetkoming

Financiële tegemoetkoming

Bij het treffen van een voorziening in de vorm van een financiële tegemoetkoming wordt in de beschikking vastgelegd:

- vermelding van het onderzoek dat is gedaan;
- voor welk te bereiken resultaat de financiële tegemoetkoming bestemd is;
- de motivatie die aan de verstrekking ten grondslag ligt;
- wat de duur van de verstrekking is;
- of er sprake is van een overeenkomst waarin deze verstrekking is geregeld;
- wat de hoogte van de financiële tegemoetkoming is en
- voor zover van toepassing, een programma van eisen van de voorziening, die met de financiële tegemoetkoming wordt bekostigd.

5. Tot slot

De overige artikelen van hoofdstuk 5 en het laatste hoofdstuk 6 spreken voor zich. Er zijn geen beleidsregels voor opgesteld.

Bijlage 1 Protocol gebruikelijke zorg

Uit: Richtlijn Indicatieadviesing hulp bij het huishouden. De MO-zaak, januari 2011

Gebbruikelijke zorg

5.1 Protocol gebruikelijke zorg

Als er gesproken wordt over „Het protocol gebruikelijke zorg”, wordt over het algemeen het verouderde document uit 2005 bedoeld opgesteld door het CIZ divisie AWBZ, toen de huishoudelijke zorg nog onder de AWBZ viel. Gemeente hanteren soms nog dit verouderde protocol, andere gemeenten hebben een aangepaste versie gemaakt of de (verouderde) „richtlijn hulp bij het huishouden” uit 2006.

5.2 Definities

In artikel 10 van de modelverordening¹⁶ staat beschreven dat „als tot de leefeenheid, waar de cliënt deel vanuit maakt, één of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten, men niet in aanmerking komt voor hulp bij het huishouden.” Deze restrictie heet „gebruikelijke zorg”.

Gebbruikelijke zorg: „de ondersteuning die huisgenoten worden geacht elkaar te bieden, omdat zij als leefeenheid een gemeenschappelijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden”¹⁷.

Het principe van „gebruikelijke zorg” heeft een verplichtend karakter en hierbij wordt géén onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, gezinssamenstelling, de wijze van inkomensverwerving, drukke werkzaamheden/lange werkweken of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken.

Huisgenoot: „ieder persoon met wie de cliënt samen een gemeenschappelijke woning bewoont”¹⁸.

Leefeenheid: „alle bewoners die een gemeenschappelijke woning bewonen met als doel een duurzaam huishouden te voeren”¹⁹.

Duurzaam huishouden: „alle huisgenoten met een gezamenlijke huisvesting, die samen bijdragen in de kosten van huishouding dan wel het op een andere wijze in elkaars verzorging voorzien”²⁰.

5.3 Gebruikelijke zorg door (jonge) huisgenoten

Gebbruikelijke zorg heeft een verplichtend karakter. Dit houdt in dat er zowel van volwassen als jonge huisgenoten een bijdrage wordt verlangd in het huishouden. Hierbij dient echter wel rekening te worden gehouden met de ontwikkelingsfase van kinderen.

Voor gezonde jonge huisgenoten geldt:

- Huisgenoten tot 5 jaar leveren geen bijdrage aan het huishouden
- Huisgenoten van 5 tot en met 12 jaar worden naar eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien)
- Huisgenoten van 13 tot en met 17 jaar worden kunnen helpen bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen, kleding in de wasmand gooien) en hun eigen kamer op orde houden (rommel opruimen, stofzuigen en bed verschonen)

¹⁶ Modelbeleidsregels WMO, november 2009 (www.vng.nl)

¹⁷ <http://www.st-ab.nl/abwor19.htm>

¹⁸ <http://www.st-ab.nl/abwor19.htm>

¹⁹ <http://www.st-ab.nl/abwor19.htm>

²⁰ <http://www.st-ab.nl/abwor19.htm>

- Huisgenoten van 18 tot en met 22 jaar kunnen een eenpersoonshuishouden voeren. Dit wil zeggen; schoonhouden van sanitaire ruimte, keuken en één kamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen. Indien nodig kan ook de opvang en/of verzorging van jongere gezinsleden tot hun taken behoren.

In het protocol „Gebruikelijke Zorg“ (ClZ, 2005) wordt dit benoemd als: 2 uur uitstelbare taken en 3 uur niet uitstelbare taken per week.²¹

In een uitspraak van de rechtbank Rotterdam wordt echter niet gesproken over uren maar over het kunnen voeren van een eenpersoonshuishouden.²²

- Huisgenoten vanaf 23 jaar kunnen de huishoudelijke taken volledig overnemen wanneer de cliënt uitvalt.

Niet gewend zijn of de vaardigheid missen

Redenen als 'niet gewend zijn om' of 'geen huishoudelijke werk willen en/of kunnen verrichten' leiden niet tot een aanspraak.

In die situaties kan een tijdelijke indicatie afgegeven worden voor het aanleren hiervan. De taak wordt dan niet overgenomen maar via instructies gestuurd.

5.4 Zorgplicht voor kinderen

Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Zij dienen te zorgen voor de opvoeding van hun kinderen, het zorgen voor hun geestelijke en lichamelijke welzijn en het bevorderen van de ontwikkeling van hun persoonlijkheid als ook zorg bij kortdurende ziekte.

De hoeveelheid zorg is afhankelijk van de leeftijd en ontwikkeling van het kind (zie onderstaande opsomming). Bij uitval van één van de ouders dient de andere ouder de zorg voor de kinderen over te nemen. Waarbij van hen wordt verwacht dat zij maximaal zoeken naar eigen oplossingen: zorgverlof, mantelzorg en andere voorliggende voorzieningen.

De zorgplicht vervalt niet bij echtscheiding of beëindigen van de relatie. Maar er dient wel rekening gehouden te worden met de eventueel door de rechtbank vastgelegde afspraken.

Zorgplicht voor gezonde kinderen:

- Kinderen van 0 tot en met 4 jaar:
 - kunnen niet zonder toezicht van volwassenen
 - moeten volledig verzorgd worden; aan- en uitkleden, eten en wassen
 - zijn tot 4 jaar niet zindelijk
 - hebben begeleiding nodig bij hun sport/spel- en vrijetijdsbesteding, hebben dit niet in verenigingsverband
 - zijn niet in staat zich zonder begeleiding in het verkeer te begeven
- Kinderen van 5 tot en met 11 jaar:
 - kunnen niet zonder toezicht van volwassenen
 - hebben toezicht nodig (en nog maar weinig hulp) bij hun persoonlijke verzorging
 - zijn overdag zindelijk en 's nachts merendeel ook
 - sport- en hobbyactiviteiten in verenigingsverband, gemiddeld 2x per week
 - hebben bij hun vrijetijdsbesteding alleen begeleiding nodig in het verkeer wanneer zij van en naar hun activiteiten gaan
 - hebben vanaf 5 jaar een reguliere dagbesteding op school, oplopen van 22 tot 25 uur per week

²¹ Onder uitstelbare taken wordt verstaan; boodschappen doen, zwaar huishoudelijk werk en wasverzorging
Onder niet-uitstelbare taken wordt verstaan; maaltijden verzorgen, licht huishoudelijk werk, gezonde kinderen opvangen/ verzorgen en dagelijkse organisatie van het huishouden voeren.

²² AWB 08/3111 Wmo - T2, 13-02-2009, Rechtbank Rotterdam

- Kinderen van 12 tot en met 17 jaar:
 - hebben geen voortdurend toezicht nodig van volwassenen; kunnen vanaf 12 jaar enkele uren alleen gelaten worden, kunnen vanaf 16 jaar dag en nacht alleen gelaten worden, kunnen vanaf 18 zelfstandig wonen
 - hebben geen hulp (en maar weinig toezicht) nodig bij hun persoonlijke verzorging
 - sport- en hobbyactiviteiten in verenigingsverband, onbekend aantal keer per week
 - hebben bij hun vrijetijdsbesteding geen begeleiding nodig in het verkeer
 - hebben tot 18 jaar een reguliere dagbesteding op school/opleiding

5.5 Uitzonderingen bij bijzondere typen leefsituaties

Bij een aantal typen leefsituaties wordt anders omgegaan met het begrip „duurzaam huishouden” waardoor er mogelijk geen/bepert sprake zal zijn van „gebruikelijke zorg”.

Kamer huren bij cliënt

Als een cliënt een kamer verhuurt aan een derde wordt de huurder niet tot de leefeenheid gerekend. De huurder wordt in staat geacht de gehuurde ruimte(n) schoon te houden en een evenredige bijdrage te leveren aan gezamenlijke ruimten.

In de berekening van de omvang van de hulp wordt het schoonmaken van gehuurde ruimte(n) dus niet meegerekend.

Geclusterd wonen²³

Een cliënt woont zelfstandig, met meerdere mensen in één huis zonder hiermee een leefeenheid te vormen. Met andere woorden; de cliënt vormt geen duurzaam huishouden met de huisgenoten. In dergelijke situaties heeft men in ieder geval wel een eigen woon/slaapkamer en de overige ruimten worden in meer of mindere mate gemeenschappelijk gebruikt.

In de berekening van de omvang van hulp wordt het schoonmaken van de eigen woonruimte(n) en slecht een evenredig deel van de gemeenschappelijke ruimten meegerekend.

Leef- en woongemeenschappen

Een cliënt zelfstandig met meerdere mensen in één gebouw én vormt hiermee wel een leefeenheid. Met andere woorden; cliënt vormt een duurzaam huishouden met de huisgenoten. Vrijwel alle leefgemeenschappen kennen een of meer gezamenlijke bindende factoren, meestal met een religieuze of spirituele inhoud.

Een voorbeeld hier van zijn kloostergemeenschappen waarbij er sprake is van een leefeenheid, maar de taakverdeling zich niet leent voor overname.

In die situaties kan een cliënt hulp krijgen voor het schoonmaken van de eigen kamer en een evenredig deel van het schoonmaken van de gemeenschappelijke ruimten die vallen binnen het niveau van de sociale woningbouw. Bibliotheken, gebedsruimten etc. vallen buiten het niveau van de sociale woningbouw en behoren daardoor tot de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenschap.

²³ Denk hierbij aan Thomashuizen of het „op kamers wonen”.

5.6 Uitzonderingen voor gebruikelijke zorg

In een aantal situaties waarbij er sprake is van een „duurzaam huishouden“ mag er worden afgeweken van het principe van „gebruikelijke zorg“:

- Medisch geobjectiveerde aandoening

Als uit objectief onderzoek blijkt dat een huisgenoot aantoonbare beperkingen heeft op grond van een aandoening, beperking, handicap of probleem, waardoor redelijkerwijs de taken niet overgenomen kunnen worden, is „gebruikelijke zorg“ niet van toepassing.

- Symptomen die zouden kunnen wijzen op overbelasting

Overbelasting kan worden veroorzaakt door een combinatie van symptomen van lichamelijke en/of psychische aard en wordt bepaald door in- en uitwendige factoren. Met andere woorden; in exact dezelfde situatie zal de ene huisgenoot wel overbelast kunnen raken, terwijl een andere huisgenoot hier geen of minder last van heeft. Het is daarom van belang zorgvuldig onderzoek te plegen naar de verhouding tussen draagkracht (belastbaarheid) en draaglast (belasting) en symptomen die kunnen wijzen op overbelasting. In veel gevallen wordt een medisch adviseur daarbij ingeschakeld ter beoordeling. In principe zal overname van huishoudelijke taken voor een korte duur zijn, te denken valt aan 3-6 maanden. In deze periode wordt de leefeenheid de gelegenheid gegeven de onderlinge taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.²⁴

Factoren die van invloed zijn op de draagkracht zijn onder meer:

- lichamelijke conditie
- geestelijke conditie
- wijze van omgaan met problemen (coping)
- motivatie voor de zorgtaak
- sociaal netwerk

Factoren die van invloed zijn op de draaglast zijn onder meer:²⁵

- omvang en mate van (on)planbaarheid van zorgtaken
- ziektebeeld en prognose
- inzicht van huisgenoot in ziektebeeld van cliënt
- woonsituatie
- bijkomende sociale problemen
- bijkomende emotionele problemen
- bijkomende relationele problemen

²⁴ Handreiking Stimulansz, september 2008

²⁵ Handreiking Stimulansz, september 2008

Mogelijke symptomen van overbelasting zijn:²⁶

- gespannen spieren, vaak in schoudergordel en rug
- hoge bloeddruk
- gewrichtspijn
- gevoelens van slapte
- slapeloosheid
- migraine, duizeligheid
- spierkrampen
- verminderde weerstand, ziektegevoeligheid
- opvliegingen
- ademnood en gevoelens van beklemming op de borst
- plotseling hevig zweten
- gevoelens van beklemming in de hals
- spiertrekkingen in het gezicht
- verhoogde algemene prikkelbaarheid, boosheid, (verbale) agressie, zwijgen
- ongeduld
- vaak huilen
- neerslachtigheid
- isolering
- verbittering
- concentratieproblemen
- dwangmatig denken, niet meer kunnen stoppen
- rusteloosheid
- perfectionisme
- geen beslissingen kunnen nemen
- denkblokkades

Dreigende overbelasting door het verlenen van AWBZ-zorg

Uit jurisprudentie blijkt dat in die situaties de aanvraag voor huishoudelijke hulp niet per definitie afgewezen kan worden.²⁷

Als een huisgenoot aangeeft dat er sprake is van (dreigende) overbelasting door de combinatie van (huishoudelijk) werk én de verzorging van een zieke huisgenoot²⁸, dienen deze klachten te worden geobjectiveerd. Het oordeel van een arts is hierbij noodzakelijk naast het horen van de huisgenoot.

Daarbij dienen onderstaande zaken onderzocht te worden:

- is er sprake van onplanbare zorg?
- worden meer uren AWBZ zorg geleverd dan geïndiceerd (bieden van mantelzorg)?
- heeft huisgenoot mogelijk een (deel van) betaalbare baan opgezegd om AWBZ zorg te verlenen?
- draaglast en draagkracht

Uit recente jurisprudentie blijkt dat onderzoek naar enkel de medische situatie van de huisgenoot niet toereikend is. Op grond van artikel 4 lid 2 Wmo moet er ook een beeld gevormd worden van de overige factoren die kunnen leiden tot (dreigende) overbelasting. Denk daarbij aan de aard en intensiteit van de verleende zorg, tezamen met de medische problematiek van de cliënt.²⁹

²⁶ Handreiking Stimulansz, september 2008

²⁷ Nieuwsbrief Schulinc, nr. 10, 12 mei 2010

²⁸ Overbelasting door de combinatie werk en huishouden (zonder de verzorging van een zieke huisgenoot) leidt nimmer tot overname van taken.

²⁹ www.rechtspraak.nl; Rechtbank Arnhem 09-02-2010, nr. AWB 09/2822

(Dreigende) overbelasting bij korte levensverwachting cliënt

In terminale situaties is overleg met de huisgenoten over wat draagbaar is zeer belangrijk. In deze situaties mag er soepeler worden omgegaan met het principe „gebruikelijke zorg“.

(Dreigende) overbelasting na overlijden ouder

Indien een cliënt aangeeft overbelast te zijn door de combinatie van werk en de verzorging van de inwonende kinderen, vanwege het plotseling overlijden van de andere (inwonende) ouder, kan kortdurend huishoudelijke taken worden overgenomen. Te denken valt aan een periode van 3-6 maanden zodat de leefeenheid de gelegenheid gegeven de taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.

Voorkomen van crisis en ontwrichting bij verzorging en opvang van gezonde kinderen

Indien opvang van gezonde kinderen noodzakelijk is heeft de inzet van voorliggende voorzieningen en/of mantelzorg een verplichtend karakter. Gebruik van voorliggende voorzieningen zoals kinderopvang en crèche is gangbaar tot en met 5 dagen per week.

Als deze niet aanwezig, niet toepasbaar of uitgeput zijn, is inzet van hulp voor oppas en opvang van kinderen voor een korte periode mogelijk. Te denken valt aan een periode van 3-6 maanden zodat de ouder(s) de gelegenheid krijgt een eigen oplossing te vinden.

Ouderen met een hoge leeftijd

Als een huisgenoot een dusdanig hoge leeftijd heeft bereikt (75 jaar en ouder) kan dit leiden tot overname van de zware huishoudelijke taken die anders tot de „gebruikelijke zorg“ zouden worden gerekend. Het aanleren van nieuwe taken kan redelijkerwijs niet meer worden verwacht.

Fysieke afwezigheid in verband met werk

Er wordt geen rekening gehouden met drukke werkzaamheden, lange werkweken of veel reistijd. Over het algemeen kan alleen rekening worden gehouden met personen die vanwege hun werkzaamheden langdurig van huis zijn. Dit is bijvoorbeeld bij internationaal vrachtwagenchauffeurs, medewerkers in de off-shore of mariniers. Het gaat namelijk te ver deze mensen te dwingen een andere baan of functie te zoeken.

De afwezigheid dient echter wel te voldoen aan de volgende kenmerken:

- het is inherent aan het werk;
- heeft een verplichtend karakter;
- en is voor een aaneengesloten periode van tenminste 7 etmalen.

Let op:

Jurisprudentie is genuanceerder en gaat niet per definitie uit van de zeven etmalen. De CRvB noemt dat hierdoor ten onrechte wordt voorbij gegaan aan de vraag of de huisgenoot feitelijk kan voorzien in het verlenen van deze zorg.³⁰

Hierbij dient altijd de individuele situatie nauwkeurig onderzocht te worden.

In de periode van afwezigheid is de huisgenoot niet in staat „gebruikelijke zorg“ te leveren. In de berekening van de omvang van de hulp dient deze huisgenoot niet te worden meegerekend.

³⁰ CRvB 06-01-2009, nr. 08/901 AWBZ en CRvB 06-01-2009, nr. 06/6763 AWBZ

Bijlage 2 Referentienormtijden voor onderdelen van het huishoudelijk werk (in uren)

Dit is een aangepaste tabel voor de gemeente Haarlemmermeer gebaseerd op de tabel van de MO-Zaak (pagina 1 van 1).

REFERENTIENORMTIJDEN PER WEEK (IN UREN)			
ACTIVITEITEN	1 Persoons huishouden 1 Slaapkamer 1 Persoons huishouden seniorenwoning	1 Persoons huishouden ≥ 2 Slaapkamers 2 Persoons huishouden seniorenwoning	Meerpersoons huishouden Ongeacht aantal slaapkamers
HH1			
Boodschappen	1.0	1.0	1.0
Broodmaaltijden	0.15 per keer (3.30 per week)	0.15 per keer (3.30 per week)	0.15 per keer (3.30 per week)
Warme maaltijd Opwarmen Koken	0.15 per dag (1.45 per week) 0.30 per dag (3.30 per week)	0.15 per dag (1.45 per week) 0.30 per dag (3.30 per week)	0.15 per dag (1.45 per week) 0.30 per dag (3.30 per week)
Licht	1.0	1.0	1.30
Stof afnemen	+/- 0.20	+/- 0.20	+/- 0.30
Opruimen	+/- 0.20	+/- 0.20	+/- 0.30
Afwassen	+/- 0.20	+/- 0.20	+/- 0.30
Zwaar	1.30	3.0	3.0
Stofzuigen, dweilen	+/- 0.45	+/- 1.30	+/- 1.30
Badkamer, toilet, keuken	+/- 0.30	+/- 1.00	+/- 1.00
Periodieke werkzaamheden	+/- 0.15	+/- 0.30	+/- 0.30
Was verzorging	1.0	1.0	1.30
Wasmachine/droger vullen en legen	+/- 0.15	+/- 0.15	+/- 0.15
Ophangen	+/- 0.15	+/- 0.15	+/- 0.30
Strijken/opruimen	+/- 0.30	+/- 0.30	+/- 0.45

Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013

Gemeente Haarlemmermeer 2 juli 2013

Aanhef

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer;

Gelet op artikel 5 van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de hierbij behorende regels en gelet op het bepaalde in de Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013;

b e s l u i t e n :

vast te stellen het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013.

Inhoud

ARTIKEL 1 BEGRIPSBEPALINGEN.....	2
ARTIKEL 2 EIGEN BIJDRAGE EN EIGEN AANDEEL	2
ARTIKEL 3 BEDRAGEN PERSOONSGEBONDEN BUDGET	3
ARTIKEL 4 BEDRAGEN FINANCIËLE TEGEMOETKOMINGEN	4
ARTIKEL 5 BEDRAGEN VERHUIZING	5
ARTIKEL 6 BEDRAGEN ONDERHOUD, KEURING, REPARATIES EN VERZEKERING	5
ARTIKEL 7 VERANTWOORDING	6
ARTIKEL 8 OVERGANGSBEPALING	7
ARTIKEL 9 CITEERTITEL	7
ARTIKEL 10 DE INTREKKING EN INWERKINGTREDING	7

Artikel 1 Begripsbepalingen

Alle begrippen die in dit besluit worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013 en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Artikel 2 Eigen bijdrage en eigen aandeel

1. De bedragen en het percentage die gelden voor een eigen bijdrage of eigen aandeel zijn:
 - a. voor de ongehuwde persoon die de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemene Ouderdomswet, nog niet heeft bereikt, € 18,60 per vier weken, met dien verstande dat indien zijn bijdrage-plichtige inkomen meer bedraagt dan € 23.208,- het bedrag van € 18,60 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15 % van het verschil tussen zijn inkomen en € 23.208,-;
 - b. voor de ongehuwde persoon die de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemene Ouderdomswet, nog niet heeft bereikt, € 18,60 per vier weken, met dien verstande dat indien zijn bijdrage-plichtige inkomen meer bedraagt dan € 16.257,- het bedrag van € 18,60 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15 % van het verschil tussen zijn inkomen en € 16.257,-;
 - c. voor de gehuwde personen indien een van beiden de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemene Ouderdomswet, nog niet heeft bereikt of beiden die leeftijd nog niet hebben bereikt € 26,60 per vier weken, met dien verstande dat indien hun gezamenlijke bijdrage-plichtige inkomen meer bedraagt dan € 28.733,- het bedrag van € 26,60 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15 % van het verschil tussen hun gezamenlijke inkomen en € 28.733,-;
 - d. voor de gehuwde personen die beiden de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemene Ouderdomswet, hebben bereikt € 26,60 per vier weken, met dien verstande dat indien hun gezamenlijke bijdrage-plichtigbijdrage-plichtige inkomen meer bedraagt dan € 22.676,- het bedrag van € 26,60 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15 % van het verschil tussen hun gezamenlijke inkomen en € 22.676,-.
2. Inkomen
 - a. Het bijdrage-plichtig inkomen, als bedoeld in lid 1 van dit artikel, bestaat uit het inkomen over het peiljaar, vermeerderd met 8% van de grondslag sparen en beleggen over het peiljaar van de ongehuwde persoon dan wel 8% van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de gehuwden personen tezamen als bedoeld in artikel 5.2, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001.
 - b. Inkomen dat in het buitenland wordt belast, dan wel is vrijgesteld van belasting op grond van bepalingen van internationaal recht, wordt mede in aanmerking genomen als ware dit aan de Nederlandse belastingwetgeving onderworpen.
 - c. In afwijking van het gestelde sub a vindt op aanvraag van de persoon aan wie de voorziening is verleend een voorlopige vaststelling van het bijdrage-plichtig inkomen plaats, indien redelijkerwijs te verwachten is dat het inkomen in het lopende jaar ten minste € 1.816,- lager zal zijn dan het inkomen, bedoeld sub a.
 - d. Indien het gestelde onder sub c is toegepast, vindt na afloop van het jaar definitieve vaststelling van het bijdrage-plichtig inkomen over dat jaar plaats. Indien daarbij blijkt dat het bijdrage-plichtig inkomen minder dan € 1.816,- lager is geweest dan het inkomen, bedoeld sub a, vindt definitieve vaststelling plaats overeenkomstig sub a.

3. De eigen bijdragen bij verstrekkingen in natura of een persoonsgebonden budget, dan wel eigen aandeel bij een financiële tegemoetkoming, gelden voor de periode dat de voorziening verstrekt wordt, indien de verstrekking betrekking heeft op compensatie van de resultaten:

- a. kunnen wonen in een schoongehouden woning;
- b. de noodzakelijke boodschappen voor de primaire levensbehoeften in huis kunnen krijgen en de maaltijden kan verzorgen;
- c. kunnen beschikken over schone was;
- d. thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren.

4. De eigen bijdragen bij verstrekkingen in natura of een persoonsgebonden budget, dan wel eigen aandeel bij een financiële tegemoetkoming, gelden voor de periode dat de voorziening verstrekt wordt, maar niet langer dan 39 perioden van vier weken, indien de verstrekking betrekking heeft op compensatie van de resultaten:

- a. normaal gebruik kan maken van de woning;
- b. zich kan verplaatsen in en om de woning, voor zover dit geen rolstoel betreft;
- c. zich lokaal kan verplaatsen per vervoermiddel;
- d. sociale verbanden aangaan, voor zover dit niet "een ingevulde dag hebben" betreft.

Artikel 3 Bedragen persoonsgebonden budget

1. De bedragen voor een persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden en/of begeleiding bedragen:

- a. voor hulp bij het huishouden door een niet daartoe opgeleid persoon die niet werkzaam is voor een instelling: € 12,00 per uur;¹
- b. voor hulp bij het huishouden door een daartoe opgeleid persoon en werkzaam voor een instelling € 21,95 per uur;²
- c. voor hulp bij het huishouden plus, waarvoor bijzondere deskundigheden zijn vereist, door een persoon die daarvoor in het bijzonder is opgeleid, werkzaam voor een instelling:
 - HBH 2: € 23,73 per uur²
 - HBH 3: € 25,12 per uur²

De betaling van het persoonsgebonden budget vindt achteraf plaats, eens per maand.

2. Het bedrag voor een bouwkundige woningaanpassing wordt bepaald op 100% van de voor vergoeding in aanmerking komende kosten. Het gaat om de goedkoopst compenserende voorziening. Daarbij gaan wij uit van de CalPro+ lijst. De vergoeding wordt aan de betreffende aannemer of de eigenaar van de woning, niet zijnde bewoner, beschikbaar gesteld na indiening van de factuur, tenzij dit tot financieringsproblemen leidt. Van deze regel kan worden afgeweken indien de werkzaamheden door de bewoner zelf worden uitgevoerd, zonder aannemer of betaalde ondersteuning. Indien de woningeigenaar toestemming geeft, kan het budget voor materialen in dit geval uitbetaald worden aan belanghebbende..

3. De kosten van een bouwkundige woningaanpassing betreffen:

- a. de aanneemsom voor het treffen van de voorziening;

¹ Dit bedrag is gebaseerd op het minimum inkomen (Regeling Dienstverlening in huis) en 20% toeslag. Afgerond naar boven is dit € 12,00.

² Dit bedrag is gebaseerd op het gemiddelde tarief van de huidige (drie) aanbieders.

- b. het architectenhonorarium tot ten hoogste 10% van de aanneemsom met dien verstande dat dit niet hoger is dan het maximale honorarium als bepaald in De Nieuwe Regeling 2005 (DNR 2005) van de BNA;
 - c. de kosten van toezicht op de uitvoering, tot een maximum van 2 % van de aanneemsom;
 - d. de leges;
 - e. de verschuldigde en niet verrekenbare- of terugvorderbare omzetbelasting;
 - f. renteverlies, in verband met betaling aan derden voordat de bijdrage is uitbetaald, voor zover dit verband houdt met de bouw dan wel het treffen van voorzieningen;
 - g. de kosten in verband met technisch onderzoek en adviezen met betrekking tot het verrichten van de aanpassing;
 - h. de kosten van heraansluiting op de openbare nutsvoorziening;
 - i. de door het College (schriftelijk) goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen zijn;
 - j. administratiekosten die verhuurder maakt ten behoeve van het treffen van een voorziening voor de ondersteuningsvrager.
- Voor zover de kosten onder a t/m i meer dan € 1.000,00 bedragen, 10% van die kosten, met een maximum van € 350,00, indien en voor zover deze kosten noodzakelijkerwijs optreden.

3. De bedragen voor een persoonsgebonden budget voor een voorziening, worden bepaald als tegenwaarde van de voorziening, die belanghebbende ontvangen zou hebben, als de voorziening in natura zou zijn verstrekt, rekening houdend met een door de gemeente te ontvangen korting die tevens door belanghebbende ontvangen kan worden bij de leverancier. Het persoonsgebonden budget wordt beschikbaar gesteld direct nadat de beschikking is verzonden.

4. Wanneer voor een voorziening een persoonsgebonden budget is verstrekt en dit bedrag hoger is dan het bedrag van de werkelijke kosten van die voorziening, zal alleen tot terugvordering van het verschil worden overgegaan, wanneer de werkelijke kosten meer dan 5 % afwijken van het verstrekte bedrag. Bij langdurige verstrekkingen betreft de terugvordering van het verschil slechts het bedrag dat deze 5% te boven gaat.

5. Het bedrag van een persoonsgebonden budget voor het bezoekbaar maken van een woning is maximaal € 3.000,-³

Artikel 4 Bedragen financiële tegemoetkomingen

- 1. De hoogte van een financiële tegemoetkoming voor vervoersvoorzieningen is opgebouwd uit:
 - a. Het tarief per kilometer
 - i. Bij gebruik van een bruikleenauto € 0,12⁴
 - ii. Bij gebruik van eigen auto of vervoer door derden € 0,28
 - iii. Bij gebruik van taxi € 1,96⁵
 - iv. Bij gebruik van een rolstoeltaxi € 2,50⁴

³ Dit bedrag is gebaseerd op een toegankelijkheid set en oprit aan de binnenzijde voor de voordeur, het verwijderen van twee binnen dorpels en het verbreden van twee binnendeuren.

⁴ Dit bedrag is gebaseerd op de UWV Normbedragen voorzieningen.

⁵ Dit bedrag is gebaseerd op de standaard wettelijke tarieven voor taxivervoer, verminderd met het kilometertarief van het openbaar vervoer, te weten € 0,12.

- b. Het maximale aantal kilometers per jaar, indien er geen gebruik gemaakt kan worden van
 - i. de Meertaxi voor binnen de regio: 2.000 kilometer;
 - ii. Valys voor buiten de regio: 2.250 kilometer en
 - iii. de Meertaxi voor binnen de regio en Valys voor buiten de regio: 4.250 kilometer.

De betaling van de financiële tegemoetkoming vindt achteraf plaats, te weten één keer per kwartaal.

2. De hoogte van een financiële tegemoetkoming voor een voorziening ten behoeve van compensatie van het resultaat als genoemd in artikel 12 lid 3 en lid 4 van de verordening is een forfaitaire vergoeding en bedraagt maximaal € 3.000,00, maar nooit meer dan de kostprijs van de voorziening. De tegemoetkoming kan maximaal eens in de drie jaar worden verstrekt. De financiële tegemoetkoming wordt beschikbaar gesteld direct nadat de beschikking is verzonden.

Artikel 5 Bedragen verhuizing

1. Het bedrag voor een vergoeding van de kosten van verhuizing en stoffering bedraagt:⁶
 - a. voor een alleenstaande € 1.875,-
 - b. naar een gelijkvloerse woning met drie of minder dan drie kamers € 1.875,-
 - c. naar een woning met meer dan 3 kamers € 2.500,-

De financiële tegemoetkoming wordt beschikbaar zodra belanghebbende is verhuisd naar een geschikte woning of wanneer de woonruimte op verzoek van het college vrijgemaakt is.

2. Het bedrag waarboven het primaat van de verhuizing, zoals genoemd in artikel 5 lid 3 van de verordening, wordt gehanteerd bedraagt € 10.000,00.

Artikel 6 Bedragen onderhoud, keuring, reparaties en verzekering

1. De bedragen voor een persoonsgebonden budget voor onderhoud, reparaties en verzekering van een voorziening, worden bepaald als tegenwaarde van dezelfde kosten die de gemeente gemaakt zou hebben indien de voorziening in natura verstrekt zou zijn, rekening houdend met een door de gemeente te ontvangen korting die tevens door belanghebbende ontvangen kan worden bij de leverancier.

Het persoonsgebonden budget wordt betaalbaar gesteld na inlevering van een kopie van het onderhoudscontract en/of verzekeringsbewijs. Door de gebruiker moeten:

- a. de elektrische voorzieningen WA-casco verzekerd worden;
- b. roerende woonvoorzieningen verzekerd worden binnen de eigen inboedelverzekering, hier wordt geen persoonsgebonden budget voor verstrekt;
- c. vaste woonvoorzieningen verzekerd worden binnen de eigen opstalverzekering, hier wordt geen persoonsgebonden budget voor verstrekt.

⁶ Uitgangspunt voor deze bedragen vormen de huidige normen Bijzondere Bijstand.

2. De bedragen voor een persoonsgebonden budget voor een keuring en periodiek onderhoud van een lift worden bepaald door de werkelijk gemaakte kosten, maar bedragen nooit meer dan de bedragen in onderstaande tabel.

Soort lift	Beginkeuring	Keuring	Periodiek onderhoud
Stoeltriplift Rolstoelplateaulift	€ 169,15	€ 112,75 per 4 jaar	€ 163,00 per jaar
Woonhuislift ⁷		€ 138,40 per 18 maanden	€ 211,00 per 6 maanden
Hefplateaulift		€ 112,75 per 18 maanden	€ 163,00 per 6 maanden

In bovengenoemde bedragen zijn opgenomen de kosten voor keuring door het Liftinstituut, alsmede de kosten voor de noodzakelijke assistentie door de onderhoudsfirma. De bedragen in deze tabel zijn exclusief BTW.

Artikel 7 Verantwoording

1. Indien een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming wordt verstrekt voor langdurige verstrekkingen, is de budgethouder verplicht een zorgvuldige administratie te voeren over de besteding daarvan. Bij langdurige verstrekkingen dient uit de administratie het periodieke karakter van die verstrekkingen te blijken.

2. Indien een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming is toegekend voor langdurige verstrekkingen wordt de bijdrage per aanvraagdatum vastgesteld. De bijdrage voor een persoonsgebonden budget wordt per maand aan de budgethouder betaalbaar gesteld. De bijdrage voor een financiële tegemoetkoming wordt per kwartaal aan de budgethouder betaald. Het college kan besluiten over een andere periode de bijdrage uit te betalen.

3. Op verzoek van de gemeente dient de budgethouder in ieder geval de volgende bewijsstukken te overleggen:

- schriftelijke overeenkomsten bij langdurige verstrekkingen;
- betaalbewijzen;
- facturen van leveranciers;
- schriftelijke verantwoording.

4. Na ontvangst van de gevraagde bewijsstukken wordt beoordeeld of er aanleiding bestaat het persoonsgebonden budget of de financiële tegemoetkoming geheel of ten dele terug te vorderen.

Er wordt in ieder geval overgegaan tot terugvordering indien:

- a. het budget of de financiële tegemoetkoming is verstrekt op basis van onjuiste informatie;
- b. anderszins onverschuldigd is betaald voor zover de belanghebbende dit redelijkerwijs had kunnen begrijpen;
- c. het budget of de financiële tegemoetkoming niet volledig is aangewend voor het daarvoor omschreven doel.

⁷ De prijs van de beginkeuring van woonhuisliften en hefplateauliften is inbegrepen in de totale nieuwprijs van de lift.

5. Indien een woningaanpassing heeft geleid tot waardevermeerdering van de woning en de woning binnen tien jaar na gereed melding van de werkzaamheden verkocht wordt, kan het college besluiten een deel van de kosten van de woonvoorziening terug te vorderen. Daarbij gelden de volgende regels:

- a. dit artikel is van toepassing bij kosten hoger dan € 50.000,-;
- b. op het moment dat de voorziening wordt getroffen wordt door een onafhankelijk taxateur bepaald wat de stijging is in waarde als gevolg van de aanpassing;
- c. ook wordt op dat moment vastgesteld welk bedrag belanghebbende aan de gemeente moet terugstorten op moment van verkoop, dit is nooit meer dan het door de gemeente betaalde bedrag minus de betaalde eigen bijdrage of eigen aandeel;
- d. op het moment van verkoop wordt door een onafhankelijk taxateur de waardevermeerdering vastgesteld, en
- e. de eigenaar heeft als gevolg van dit artikel nooit een (rest)schuld, die is veroorzaakt door omstandigheden buiten de eigenaar.

6. De terugbetaling als bedoeld in het vorige lid bedraagt:

- voor het eerste jaar 100% van de meerwaarde
- voor het tweede jaar 90% van de meerwaarde
- voor het derde jaar 80% van de meerwaarde
- voor het vierde jaar 70% van de meerwaarde
- voor het vijfde jaar 60% van de meerwaarde
- voor het zesde jaar 50% van de meerwaarde
- voor het zevende jaar 40% van de meerwaarde
- voor het achtste jaar 30% van de meerwaarde
- voor het negende jaar 20% van de meerwaarde
- voor het tiende jaar 10% van de meerwaarde

Artikel 8 Overgangsbepaling

Dit besluit is van toepassing op aanvragen die ingediend zijn op of na 1 juli 2013. Op aanvragen die voor dat tijdstip zijn ingediend is het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlemmermeer 2011 van toepassing.

Artikel 9 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2013.

Artikel 10 De intrekking en inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 2013.

2. Bij de inwerkingtreding van dit besluit vervalt het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Haarlemmermeer 2011.

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Cluster Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
Contactpersoon Josephine van Rijn - Diekman
Doorkiesnummer 6970
Uw brief
Ons kenmerk
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Advies Beleidsregels bij de Wmo-verordening

Verzenddatum 8 april 2013

Inleiding

Op 27 februari 2012 heeft de Wmo-raad een conceptversie van de Beleidsregels bij de Wmo-verordening ontvangen. Deze zijn besproken in de vergadering van 4 maart 2013 en voorgelegd aan de Wmo-klankbordgroep op 18 maart 2013. Dit advies is, in concept, besproken met de Wmo-klankbordgroep en daarna aangepast waar gewenst. Op 21 maart 2013 heeft een gesprek plaatsgevonden met een aantal medewerkers van de gemeente waar vragen ter verduidelijking konden worden gesteld over het concept van de Beleidsregels. Hier werd ons verzekerd dat alle referentienormen indicatief zijn en dat er zo nodig van afgeweken kan worden. Het blijft voor ons echter een punt van zorg. De uitwerking van Het Gesprek en het vervolg hiervan, wordt in de werkinstructies opgenomen. Voor ons is dit niet voldoende. We willen graag meer waarborgen over de procedure.

Algemeen

We missen een verdere uitwerking van het Gesprek. Mede in verband met het afwegingskader is het voor ons van belang dat het sociale netwerk van de cliënt bij het Gesprek betrokken wordt. Van hen wordt immers veel verwacht.

De Wmo-raad is bezorgd over het belang dat wordt toegekend aan de "eigen kracht". Hoewel het niet de intentie lijkt van het stuk, kan het gemakkelijk als excuus worden gebruikt om zeer terughoudend te zijn met indiceren.

Het beroep op mantelzorgers en vrijwilligers neemt een belangrijke plaats in. Ook hier is de nodige voorzichtigheid geboden. Mantelzorgers hebben een verleden met de zorgvrager, daarin kunnen gevoeligheden ontstaan zijn, die verantwoorde mantelzorg in de weg staan. Wie zijn die vrijwilligers? Zijn/worden ze voldoende toegerust voor hun taak? Is er voldoende controle op de uitvoering? Zijn/worden ze vooraf gescreend?

De Wmo-raad vindt dat de vraag van de cliënt (en de mantelzorger) altijd leidend moet zijn in een procedure en niet het aanbod.

De Wmo-raad is van mening dat zorgvragers niet in financiële problemen mogen komen vanwege hun zorgbehoefte. Met het beroep op (soms dure) algemene voorzieningen, hoge eigen bijdragen en de vele kortingen die op de kwetsbare groepen afkomen, is dit risico niet ondenkbaar.

Inhoudelijk

Hoofdstuk 1

Inleiding:

Wij hechten aan de volgende toevoegingen aan de alinea Onderzoek & Maatwerk:

- Betrek het netwerk van de cliënt in een vroeg stadium, liefst al in het eerste gesprek.
- Maak met cliënt en netwerk een plan van aanpak; geef hierbij alle betrokkenen een stem.
- Maak een verslag van het Gesprek en stel dit ook beschikbaar aan de cliënt.

Welke eisen worden gesteld aan de gespreksvoerder? Neem een lijst met competenties op, zodat alle betrokken netwerkpartners dezelfde normen hanteren. Dit geldt ook ten aanzien van het voeren van het Gesprek en de verslaglegging hiervan.

Creativiteit en inventiviteit van klantmanagers moet worden gesteund vanuit de organisatie. Hoe wordt dit vorm gegeven?

De Wmo-raad vindt het belangrijk dat elke cliënt een vast aanspreekpunt heeft. Dat zou heel goed de klantmanager kunnen zijn, maar ook een medewerker van een netwerkpartner.

Hoofdstuk 3

Artikel 5

De Woningaanpassing:

De maten van een ruimte zijn niet altijd bepalend voor de mate van bewegingsvrijheid in die ruimte. Het heeft ook te maken met de indeling/inrichting en de plaats van deuren en ramen. En of deze naar buiten of binnen openzwaaien. Houd liever de specificaties uit het Handboek voor Toegankelijkheid aan. Die gaan uit van draaicirkels en ruimte voor transfers. De mogelijkheid tot het plaatsen van een Mantelzorgunit is niet opgenomen.

Artikel 9

Voorliggende voorzieningen (ouderschaps- of zorgverlof) mogen nooit ten koste gaan van het werk. Niet in alle bedrijfstakken is er begrip voor gezinsomstandigheden.

Kinderopvang als algemene voorziening kan zeer prijzig worden als niet beide ouders werken en dan geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. (Alleen als beide ouders werken is er recht op een inkomensafhankelijke toeslag.) Gaat de gemeente daar dan zelf in tegemoet komen? Dat is waarschijnlijk goedkoper dan een individuele voorziening. Is er een mogelijkheid voor uitbreiding van de voorziening in de schoolvakanties?

Artikel 11

Overname rolstoelen:

Waarom zou je een niet-aangepaste en nog niet afgeschreven rolstoel niet overnemen als er geen kosten aan verbonden zijn?

Artikel 12

Afwegen en beoordelen:

Maatschappelijke participatie is een belangrijk uitgangspunt van de Wmo. Als vervoer een belemmering is voor het oppakken van vrijwilligerswerk, waarom komt vervoer i.v.m. vrijwilligerswerk dan niet voor vergoeding vanuit de Wmo in aanmerking? De gemeente zou er juist alles aan moeten doen om dit te stimuleren.

“Kan iemand minder dan 800 m lopen?” Deze beperking zou uit jurisprudentie afkomstig zijn. Hoe verhoudt zich dit tot maatwerk? En de lokale situatie?

Verstrekkings:

Ophoging van het aantal kilometers in verband met vrijwilligerswerk...etc. Of dit wel vergoeden, of hiermee rekening houden met het subsidiebeleid. Je kunt niet aan twee kanten de kaasschaaf hanteren. Inzet van vrijwilligers is een belangrijke peiler van de Wmo, dan moet je vrijwilligersorganisaties voldoende faciliteren, of je stimuleert het doen van vrijwilligerswerk op individueel niveau. Op allebei bezuinigen helpt de Wmo gedachte niet.

Artikel 13

De Wmo-raad is van mening dat behalve een sportrolstoel ook andere aangepaste sportmaterialen voor vergoeding in aanmerking zouden moeten komen.

Artikel 15

De Wmo-raad heeft er moeite mee dat de mantelzorger slechts een afgeleid recht heeft op ondersteuning. De aangeboden contactgroepen en cursussen kosten tijd en belasten nog meer. We vragen ons af of dat een oplossing is. Respijtzorg is veel belangrijker. Laat bij toekenning de behoefte van de mantelzorger leidend zijn. Wees creatief en houd niet vast aan het (beperkte) aanbod.

Hoe wordt omgegaan met een mantelzorger die niet op het zelfde adres (of in dezelfde gemeente) woont als de verzorgde. Ook zij zouden recht moeten hebben op ondersteuning. Financiële lasten van mantelzorgers kunnen aanzienlijk zijn. Denk aan gedeerde inkomsten, reiskosten, extra kinderopvang. Is hierin voorzien?

Hoofdstuk 4

Artikel 17

Beschikking

Stel de beschikking op in begrijpelijke taal, of voeg een uitleg toe op een lager dan gebruikelijk taalniveau. De beschikking is een juridisch document, daar zijn we ons van bewust. Een uitleg vooraf, in het eerste gesprek, is voor ons niet voldoende.

Advies

Geef Het Gesprek en de verdere uitwerking daarvan, een prominente plaats in de officiële stukken.

Waarborg de rol van de mantelzorger in de hele procedure. Gezien het belang dat wordt gehecht aan deze rol, achten wij een eigen recht, in het kader van de Wmo, gerechtvaardigd.

Kijk kritisch naar de samenhang tussen verschillende regelingen. Stapeling van (bezuinigings)maatregelen moet voorkomen worden. Dit geldt voor zorgvragers, maar ook voor vrijwilligers(organisaties).

Stuur op de kwaliteit van vrijwilligers.

Waarborg de kwaliteit van de medewerkers, die het contact met de cliënt onderhouden.

Onderzoek in elke casus wat de voorliggende voorzieningen betekenen voor de cliënt; hij/zij mag geen financiële schade lijden van zijn handicap.

Houd in alle correspondentie rekening met het taalniveau van de cliënt.

Vriendelijke groet,

Dhr. G. Hille
voorzitter Wmo-raad Haarlemmermeer

Wmo-raad
t.a.v. de heer G. Hille
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Cluster	Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
Contactpersoon	Jan Willem de Zeeuw
Doorkiesnummer	023 567 6172
Uw brief	8 april 2013
Ons kenmerk	Concept/ZEE10004
Bijlage(n)	Inhoudelijke reactie op advies beleidsregels
Onderwerp	Advies Beleidsregels bij de Wmo-verordening

Verzenddatum

Geachte heer Hille,

Op 8 april ontvingen wij uw advies over de concept beleidsregels die bij de Wmo-verordening Haarlemmermeer 2013 horen. Deze verordening is op 25 april 2013 unaniem door de raad vastgesteld.

In deze brief geven wij onze reactie op uw advies inzake de beleidsregels. In de bijlage is een uitgebreider inhoudelijke reactie opgenomen.

Advies van de Wmo-raad

1. Geef Het Gesprek en de verdere uitwerking daarvan, een prominente plaats in de officiële stukken.

Reactie College van B&W

Wij nemen dit advies over. In de inleiding wordt een paragraaf opgenomen met uitleg wanneer wel en wanneer niet voor een gesprek gekozen wordt. Daarin nemen wij tevens op dat het gesprek wordt afgesloten met een gespreksverslag. Daarnaast nemen wij een paragraaf op met meer uitleg over eigen kracht en het betrekken van het sociale netwerk. Hierin wordt opgenomen dat wij aanraden dat bij het eerste gesprek een mantelzorger of belangenbehartiger aanwezig is. Als blijkt dat er oplossingsmogelijkheden zijn binnen het sociale netwerk wordt er eerst gekeken of belanghebbende dit zelf kan regelen. Tweede optie om het netwerk bij eventueel tweede gesprek te betrekken. Andere opties zijn het inschakelen van een netwerkcoach of eigen kracht conferentie.

2. Waarborg de rol van de mantelzorger in de hele procedure. Gezien het belang dat wordt gehecht aan deze rol, achten wij een eigen recht, in het kader van de Wmo, gerechtvaardigd.

Reactie College van B&W

Bij de beoordeling of en zo ja welke voorziening noodzakelijk is, wordt altijd uitgegaan van de belanghebbende. Een mogelijk probleem of beperking kan te maken hebben met het kunnen volhouden van mantelzorg. Bij het bekijken van mogelijke oplossingsrichtingen zal dan ook de mantelzorger betrokken worden. Wat heeft de mantelzorger nodig om de mantelzorg vol te kunnen houden. Ook hierbij wordt weer gebruik gemaakt van het afwegingskader; wat kan belanghebbende zelf, wat kan zijn netwerk betekenen en zijn er algemene of voorliggende voorzieningen.

De mantelzorg is altijd gekoppeld aan de zorg die belanghebbende nodig heeft. Valt deze zorgvraag weg, dan valt ook de behoefte aan mantelzorg weg. Dit is de reden waarom mantelzorg een afgeleid recht is, het is onlosmakelijk verbonden met de zorgvraag van belanghebbende. In deze opzet is het niet van belang of de mantelzorger op hetzelfde adres of in dezelfde gemeente woont, uitgangspunt is dat belanghebbende in gemeente Haarlemmermeer woonachtig is.

3. Kijk kritisch naar de samenhang tussen verschillende regelingen. Stapeling van (bezuinigings)maatregelen moet voorkomen worden. Dit geldt voor zorgvragers, maar ook voor vrijwilligers(organisaties).

Reactie College van B&W

Dit is voor ons een continue punt van aandacht in beleid en uitvoering, maar hoeft niet opgenomen te worden in de beleidsregels. In individuele gevallen wordt altijd rekening gehouden met de draaglast en draagkracht van de cliënt.

4. Stuur op de kwaliteit van vrijwilligers.

Reactie College van B&W

Het sturen op kwaliteit vrijwilligers past niet in het kader van beleidsregels. In de bijlage bij deze brief geven wij een inhoudelijke reactie op de mogelijkheden en onmogelijkheden van de inzet van vrijwilligers in de paragraaf 'Algemeen' en artikel 12.

Uitgangspunt is altijd het probleem of de beperking van de belanghebbende dat gecompenseerd moet worden. Punt 1 is het vaststellen van de ondersteuning die nodig is. Daarna wordt bekeken of deze ondersteuning geboden kan worden vanuit het eigen netwerk of met vrijwilligers.. Een vrijwilliger is pas een voorliggende voorziening als deze ook daadwerkelijk de beperkingen kan compenseren. Indien een bepaald opleidingsniveau vereist is en een vrijwilliger voldoet hier niet aan, kan dit dus geen voorliggende voorziening zijn.

5. Waarborg de kwaliteit van de medewerkers, die het contact met de cliënt onderhouden.

Reactie College van B&W

Op diverse manieren werkt de gemeente aan de kwaliteit van de medewerkers. Dit hoort niet thuis in de beleidsregels. Op verschillende plaatsen in de uitgebreide inhoudelijke reactie zijn wij ingegaan op de kwaliteit van medewerkers.

6. Onderzoek in elke casus wat de voorliggende voorzieningen betekenen voor de cliënt; hij/zij mag geen financiële schade lijden van zijn handicap.

Reactie College van B&W

In de inhoudelijke reactie zijn wij op dit onderwerp ingegaan in de paragrafen 'Algemeen en bij artikel 9, 12 en 15.

In de beleidsregels is vastgelegd dat een algemeen gebruikelijke voorziening niet voor iedereen zondermeer algemeen gebruikelijk is. Een voorbeeld hiervan is dat een algemeen gebruikelijke voorziening niet zondermeer algemeen gebruikelijk is als er een noodzaak is om op grond van de beperking over te moeten gaan op de aanschaf van een duurdere voorziening dan gebruikelijk die te belastend is voor het budget. (zie hoofdstuk 2 van de beleidsregels, algemeen gebruikelijke voorziening en algemeen gebruikelijk).

7. Houd in alle correspondentie rekening met het taalniveau van de cliënt.

Reactie College van B&W

Wij streven naar het gebruik van begrijpelijke taal. Zie ook onze reactie bij artikel 17

Wij danken u voor uw gedegen en betrokken advies. In de bijlage vindt u een uitgebreidere inhoudelijke reactie.

Hoogachtend
College van Burgemeester en Wethouders

Bijlage: Inhoudelijke reactie op advies beleidsregels Wmo-raad

De inhoudelijke reactie van het college is geplaatst in de tekst van het advies van de Wmo-raad. Dat maakt het eenvoudiger te lezen.

Inleiding

Op 27 februari 2012 heeft de Wmo-raad een conceptversie van de Beleidsregels bij de Wmo-verordening ontvangen. Deze zijn besproken in de vergadering van 4 maart 2013 en voorgelegd aan de Wmo-klankbordgroep op 18 maart 2013. Dit advies is, in concept, besproken met de Wmo-klankbordgroep en daarna aangepast waar gewenst. Op 21 maart 2013 heeft een gesprek plaatsgevonden met een aantal medewerkers van de gemeente waar vragen ter verduidelijking konden worden gesteld over het concept van de Beleidsregels. Hier werd ons verzekerd dat alle referentienormen indicatief zijn en dat er zo nodig van afgeweken kan worden. Het blijft voor ons echter een punt van zorg.

Reactie College van B&W

In de beleidsregels wordt onder de normtabel in de artikelen 6 tot en met 10 aangegeven dat in alle situaties moet worden nagegaan of de referentienormen adequaat zijn in de situatie van belanghebbende. De referentienormen kunnen naar boven, maar ook naar beneden bijgesteld worden als bepaalde werkzaamheden nog zelf gedaan kunnen worden of door anderen worden overgenomen. Wij gaan er hierbij altijd van uit dat beperkingen gecompenseerd moeten worden. Wat is nodig om de beperkingen die ondervonden worden bij 'het beschikken over een schoongehouden huis', noodzakelijke boodschappen voor primaire levensbehoefte in huis kunnen krijgen en voor maaltijden kunnen zorgen', 'beschikken over schone was', 'het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren' en 'het kunnen uitvoeren van de dagelijks noodzakelijke activiteiten'.

De uitwerking van Het Gesprek en het vervolg hiervan, wordt in de werkinstructies opgenomen. Voor ons is dit niet voldoende. We willen graag meer waarborgen over de procedure.

Algemeen

We missen een verdere uitwerking van het Gesprek. Mede in verband met het afwegingskader is het voor ons van belang dat het sociale netwerk van de cliënt bij het Gesprek betrokken wordt. Van hen wordt immers veel verwacht.

De Wmo-raad is bezorgd over het belang dat wordt toegekend aan de "eigen kracht". Hoewel het niet de intentie lijkt van het stuk, kan het gemakkelijk als excuus worden gebruikt om zeer terughoudend te zijn met indiceren.

Het beroep op mantelzorgers en vrijwilligers neemt een belangrijke plaats in. Ook hier is de nodige voorzichtigheid geboden. Mantelzorgers hebben een verleden met de zorgvrager, daarin kunnen gevoeligheden ontstaan zijn, die verantwoorde mantelzorg in de weg staan. Wie zijn die vrijwilligers? Zijn/worden ze voldoende toegerust voor hun taak? Is er voldoende controle op de uitvoering? Zijn/worden ze vooraf gescreend?

Reactie College van B&W

Uitgangspunt is altijd het probleem van de belanghebbende dat gecompenseerd moet worden. Punt 1 is het vaststellen van de ondersteuning die nodig is. Daarna wordt bekeken of deze ondersteuning geboden kan worden vanuit het eigen netwerk of met vrijwilligers. Mantelzorg is niet afdwingbaar. Indien een mantelzorger de taken of delen van de taken op zich kan nemen die leiden tot compensatie, zal dit in een persoonlijk gesprek worden gecheckt bij de mantelzorger. Een vrijwilliger is pas een voorliggende voorziening als deze ook daadwerkelijk de beperkingen kan compenseren. Indien een bepaald opleidingsniveau vereist is en een vrijwilliger voldoet hier niet aan, kan dit dus geen voorliggende voorziening zijn.

De Wmo-raad vindt dat de vraag van de cliënt (en de mantelzorger) altijd leidend moet zijn in een procedure en niet het aanbod.

Reactie College van B&W

Dit is de reden waarom de Wmo verordening ingrijpend veranderd is. Uitgangspunt in deze verordening is de beperkingen die belanghebbende ondervindt in een van de compensatiegebieden. In het gesprek met belanghebbende wordt gezamenlijk bekeken welke oplossing het best past om de beperkingen te compenseren. Indien er meerdere oplossingen mogelijk zijn die de beperkingen kunnen compenseren, wordt altijd gekozen voor goedkoopste oplossing.

De Wmo-raad is van mening dat zorgvragers niet in financiële problemen mogen komen vanwege hun zorgbehoefte. Met het beroep op (soms dure) algemene voorzieningen, hoge eigen bijdragen en de vele kortingen die op de kwetsbare groepen afkomen, is dit risico niet ondenkbaar.

Reactie College van B&W

In de beleidsregels is vastgelegd dat een algemeen gebruikelijke voorziening niet voor iedereen zondermeer algemeen gebruikelijk is. Een voorbeeld hiervan is dat een algemeen gebruikelijke voorziening niet zondermeer algemeen gebruikelijk is als er een noodzaak is om op grond van de beperking over te moeten gaan op de aanschaf van een duurdere voorziening dan gebruikelijk die te belastend is voor het budget. (zie hoofdstuk 2 van de beleidsregels, algemeen gebruikelijke voorziening en algemeen gebruikelijk).

Inhoudelijk

Hoofdstuk 1

Inleiding:

Wij hechten aan de volgende toevoegingen aan de alinea Onderzoek & Maatwerk:

- Betrek het netwerk van de cliënt in een vroeg stadium, liefst al in het eerste gesprek.
- Maak met cliënt en netwerk een plan van aanpak; geef hierbij alle betrokkenen een stem.
- Maak een verslag van het Gesprek en stel dit ook beschikbaar aan de cliënt.

Reactie College van B&W

Zie hiervoor onze reactie op advies punt 1.

Welke eisen worden gesteld aan de gespreksvoerder? Neem een lijst met competenties op, zodat alle betrokken netwerkpartners dezelfde normen hanteren. Dit geldt ook ten aanzien van het voeren van het Gesprek en de verslaglegging hiervan.

Reactie College van B&W

In de functieomschrijving van de (poortwachter) en klantmanager worden competenties opgenomen. Uiteraard zullen wij dezelfde eisen stellen aan betrokken netwerkpartners. Deze competenties horen niet thuis in de beleidsregels.

Creativiteit en inventiviteit van klantmanagers moet worden gesteund vanuit de organisatie. Hoe wordt dit vorm gegeven?

Reactie College van B&W

Wij geven dit vorm via de opzet van de nieuwe Wmo-verordening, waarin wordt afgestapt van standaard producten en wordt uitgegaan van een maatwerkvoorziening om te compenseren voor de beperkingen die worden ondervonden. Om dit op een uniforme manier uit te kunnen voeren is er aandacht voor scholing en deskundigheidsbevordering, intervisie en (moreel) beraad, etc.

De Wmo-raad vindt het belangrijk dat elke cliënt een vast aanspreekpunt heeft. Dat zou heel goed de klantmanager kunnen zijn, maar ook een medewerker van een netwerkpartner.

Reactie College van B&W

Er is een vast aanspreekpunt gedurende een lopende aanvraag of melding. Er is geen vast aanspreekpunt gedurende de hele periode waarin de inwoners 'cliënt' zijn bij de gemeente, i.c. het cluster SDV.

Hoofdstuk 3

Artikel 5

De Woningaanpassing:

De maten van een ruimte zijn niet altijd bepalend voor de mate van bewegingsvrijheid in die ruimte. Het heeft ook te maken met de indeling/inrichting en de plaats van deuren en ramen. En of deze naar buiten of binnen openzwaaien. Houd liever de specificaties uit het Handboek voor Toegankelijkheid aan. Die gaan uit van draaicirkels en ruimte voor transfers. De mogelijkheid tot het plaatsen van een Mantelzorgunit is niet opgenomen.

Reactie College van B&W

Een mantelzorgunit is een vorm van een bouwkundige woningaanpassing. Zoals in de beleidsregels is omschreven zal eerst onderzocht worden of een in pandige verbouwing mogelijk is. Indien dat niet mogelijk is zal de mogelijkheid van een aanbouw onderzocht worden, een vorm hiervan is een mantelzorgunit. Afwegingen voor de soort aanpassing zijn de duur dat de aanpassing noodzakelijk is en de kosten. Hier kan uitkomen dat een mantelzorgunit de best passende oplossing is.

In de beleidsregels zullen wij de volgende aanpassing opnemen.

Bij het programma van eisen wordt rekening gehouden met de indicatieve maximum oppervlakten voor de diverse ruimten: 13,5 m2 voor een slaapvertrek, bij rolstoelgebruik 16 a 18 m2, bad en doucheruimte 4,5 m2. Bij het vaststellen van de benodigde ruimte wordt uitgegaan van de verschillende maatvoeringen zoals aangegeven in het Handboek voor Toegankelijkheid; zoals de minimale vrije doorgangruimte, draaicirkels en haakse bochten.

Artikel 9

Voorliggende voorzieningen (ouderschaps- of zorgverlof) mogen nooit ten koste gaan van het werk. Niet in alle bedrijfstakken is er begrip voor gezinsomstandigheden. Kinderopvang als algemene voorziening kan zeer prijzig worden als niet beide ouders werken en dan geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. (Alleen als beide ouders werken is er recht op een inkomensafhankelijke toeslag.) Gaat de gemeente daar dan zelf in tegemoet komen? Dat is waarschijnlijk goedkoper dan een individuele voorziening. Is er een mogelijkheid voor uitbreiding van de voorziening in de schoolvakanties?

Reactie College van B&W

Een voorziening is pas voorliggend wanneer deze ook daadwerkelijk ingezet of benut kan worden. Indien het niet mogelijk is om ouderschaps- of zorgverlof op te nemen, kan dit niet als voorliggende voorziening beschouwd worden. De onmogelijkheid zal wel door belanghebbende aangetoond moeten worden. Voor wat betreft kinderopvang als algemene voorziening verwijzen wij naar de uitleg bij algemeen gebruikelijke voorziening en algemeen gebruikelijk.

Artikel 11

Overname rolstoelen:

Waarom zou je een niet-aangepaste en nog niet afgeschreven rolstoel niet overnemen als er geen kosten aan verbonden zijn?

Reactie College van B&W

Aan een niet afgeschreven rolstoel zijn over het algemeen wel kosten verbonden. Het gaat bij het beoordelen van een overname niet alleen om de kosten bij de overname van de voorziening, maar ook over de kosten van het onderhoud. Wanneer dit een voorziening betreft die niet in het afsprakenpakket van de gemeente met de leverancier zit, zijn de kosten voor reparaties en onderdelen aanzienlijk hoger.

Artikel 12

Afwegen en beoordelen:

Maatschappelijke participatie is een belangrijk uitgangspunt van de Wmo. Als vervoer een belemmering is voor het oppakken van vrijwilligerswerk, waarom komt vervoer i.v.m. vrijwilligerswerk dan niet voor vergoeding vanuit de Wmo in aanmerking? De gemeente zou er juist alles aan moeten doen om dit te stimuleren.

“Kan iemand minder dan 800 m lopen?” Deze beperking zou uit jurisprudentie afkomstig zijn. Hoe verhoudt zich dit tot maatwerk? En de lokale situatie?

Verstrekkingen:

Ophoging van het aantal kilometers in verband met vrijwilligerswerk...etc. Of dit wel vergoeden, of hiermee rekening houden met het subsidiebeleid. Je kunt niet aan twee

kanten de kaasschaaf hanteren. Inzet van vrijwilligers is een belangrijke peiler van de Wmo, dan moet je vrijwilligersorganisaties voldoende faciliteren, of je stimuleert het doen van vrijwilligerswerk op individueel niveau. Op allebei bezuinigen helpt de Wmo gedachte niet.

Reactie College van B&W

Het betreft hier het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel. Het criterium van 800 meter heeft betrekking op de af te leggen afstand tot het openbaar vervoer. Binnen Nederland geldt de regel dat binnen 800 meter van een woonadres een halte voor het openbaar vervoer moet zijn. Uit diverse uitspraken van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat de Raad dit criterium aanvaard. Wanneer voor het af leggen van kortere afstanden, maar langer dan 800 meter een ander vervoermiddel noodzakelijk is, kan dit wanneer het past binnen één van de andere compensatiegebieden, bijvoorbeeld het doen van boodschappen of het contacten hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten.

Voor vrijwilligers werk ligt de verantwoordelijkheid van het vervoer bij de organisatie waar iemand voor werkt. Wanneer er geen voorliggende voorzieningen zijn kan vrijwilligerswerk echter behoren tot vervoer om te kunnen deelnemen aan het leven van alledag. In die situaties wordt ook bij het vaststellen van de vervoersbehoefte rekening gehouden met vrijwilligerswerk. Het is maatwerk.

Artikel 13

De Wmo-raad is van mening dat behalve een sportrolstoel ook andere aangepaste sportmaterialen voor vergoeding in aanmerking zouden moeten komen.

Reactie College van B&W

Het verstrekken van sportmaterialen valt onder compensatiegebied "de mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten". Dit compensatiegebied is breder dan alleen sport, maar omvat ook culturele activiteiten. Als voorbeeld in de inleiding is genoemd dat om te kunnen sporten bijvoorbeeld een sportrolstoel nodig is. Bij de verstrekking wordt aangegeven dat het financiële tegemoetkoming voor een hulpmiddel betreft, dit kunnen dus ook andere voorzieningen dan een sportrolstoel zijn.

Artikel 15

De Wmo-raad heeft er moeite mee dat de mantelzorger slechts een afgeleid recht heeft op ondersteuning. De aangeboden contactgroepen en cursussen kosten tijd en belasten nog meer. We vragen ons af of dat een oplossing is. Respijtzorg is veel belangrijker. Laat bij toekenning de behoefte van de mantelzorger leidend zijn. Wees creatief en houd niet vast aan het (beperkte) aanbod.

Hoe wordt omgegaan met een mantelzorger die niet op het zelfde adres (of in dezelfde gemeente) woont als de verzorgde. Ook zij zouden recht moeten hebben op ondersteuning. Financiële lasten van mantelzorgers kunnen aanzienlijk zijn. Denk aan gedeerde inkomsten, reiskosten, extra kinderopvang. Is hierin voorzien?

Reactie College van B&W

Bij de beoordeling of en zo ja welke voorziening noodzakelijk is wordt altijd uitgegaan van de belanghebbende. Een mogelijk probleem of beperking kan te maken hebben met het kunnen volhouden van mantelzorg. Bij het bekijken van mogelijke oplossingsrichtingen zal dan ook de

mantelzorger betrokken worden. Wat heeft de mantelzorger nodig om de mantelzorg vol te kunnen houden. Ook hierbij wordt weer gebruik gemaakt van het afwegingskader; wat kan belanghebbende zelf, wat kan zijn netwerk betekenen en zijn er algemene of voorliggende voorzieningen.

De mantelzorg is altijd gekoppeld aan de zorg die belanghebbende nodig heeft. Valt deze zorgvraag weg, dan valt ook de behoefte aan mantelzorg weg. Dit is de reden waarom mantelzorg een afgeleid recht is, het is onlosmakelijk verbonden met de zorgvraag van belanghebbende. IN deze opzet is het niet van belang of de mantelzorger op hetzelfde adres of in dezelfde gemeente woont, uitgangspunt is dat belanghebbende in gemeente Haarlemmermeer woonachtig is.

Hoofdstuk 4

Artikel 17

Beschikking

Stel de beschikking op in begrijpelijke taal, of voeg een uitleg toe op een lager dan gebruikelijk taalniveau. De beschikking is een juridisch document, daar zijn we ons van bewust. Een uitleg vooraf, in het eerste gesprek, is voor ons niet voldoende.

Reactie College van B&W

De opzet van de beschikkingen is aangepast. In de beschikking wordt in begrijpelijke taal het besluit vermeld en toegelicht. De juridische artikelen waar dit op gebaseerd is worden alleen met artikelnummers onder aan de beschikking vermeld.

Verzendlijst t.b.v. FM/DRM

Steller : Jan Willem de Zeeuw
Telefoon : 023 567 6172
Geadresseerde : Wmo-raad
De heer G. Hille
Hoofddorp

Uw brief : 8 april 2013
Bijlage(n) : Uitgebreide reactie B&W
Onderwerp : Advies Beleidsregels bijde Wmo-verordening
Kenmerk :

Digitale afschriften aan:

- Archief FM/DRM (geen emailadres benodigd)
- janwillem.de.zee@haarlemmermeer.nl
- janwillem.de.zeeuw@haarlemmermeer.nl

-

Papieren afschriften aan:

-

Evt. opmerkingen m.b.t. verzending van brief en/of afschriften:

Regels m.b.t. postverzending:

- Afschriften van deze brief worden standaard per email verzonden;
- indien een afschrift per post verzonden dient te worden, s.v.p. ingevuld rolbericht toevoegen;
- bovenstaande gegevens m.b.t. adressering/onderwerp checken i.v.m. juiste registratie;
- afschriften: i.v.m. scannen, één emailadres per regel en s.v.p. hyperlink verwijderen.